

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVII

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, May 22, 1980

Nr. 98

MUSKIE PASMERKĖ PRANCŪZŲ SAUVALE

LIETUVIAI POLITINIAI KALINIAI SOV. SĄJUNGOS LAGERIUOSE

(Tęsinys)

Amerikos Lietuvių Taryba veda okupanto kalinamų lietuvių kartoteką ir iš jos čia skelbiame eilę pavardžių, kad visada prisimindami okupanto skriaudas, keltume pasaulyje balsą dėl kalinamų brolių išlaisvinimo.

33) Lauraitis Stasys, g. 1907 m., nut. 1970 m., bausmė 12 m., kalinamas Mordovijos koncentracijos stov. 19.

34) Leikus Juozas, g. 1914 m., ats. kpt., 1971 m. nut. 15 m., kalinamas Mordovijos koncentracijos stovykloje 19.

35) Matulionis Jonas Kastytis, 1978-79 m. laikotarpį suimtas ir nuteistas.

36) Maželskis Jurgis, g. 1912 m., nut. 1965 m., bausmė 15 m., kalinamas konc. stov. 17 A.

37) Meškinas Albertas, nut. 15 m., kalinamas Permės srit. konc. stov. 35; 1974 m. ten sirgo širdies liga, vidurių žaizdomis ir kraujopūdžiu, anemija.

38) Mikailionis Juozas, kalinamas konc. stov. Rusijoje.

39) Mitrikas Vladas, g. 1910 m., nut. 1955 m., bausmė 25 m., kalinamas konc. stov. 36.

40) Morkūnas Stasys, g. 1913 m., ats. karininkas, buv. partizanas, nut. 1965 m., bausmė 15 m., kalinamas konc. stov. 36.

41) Mosteika Aleksas, kalinamas konc. stov. Rusijoje.

42) Namkevičius Motiejus, nut. 15 m., kalinamas Mordovijos konc. stov. 385/19.

43) Paukaitis Petras, g. 1904. VI.29 Kalnėnų k.; Jurbarko vls., Raseinių aps., gimnazijos mokytojas, hitlerinės ok. metu veikė pogrindyje, skelbdamas, kad lietuviams kovoti už naują Europą nėra jokio tikslo. 1943.X Gestapo suimtas, vežant pabėgo ir slapstėsi.

Nuo 1944 m. rusų okupacijos veikė pogrindyje ir buvo lietuvių part. "Kęstučio" apyg. inform. skyr. virš. 1947.IV.10 suimtas Batakių miške, Tauragės raj., nuteistas 25 m. ir išvežtas į konc. stov., 1956 m. amnestuotas, grįžo dirbo konservų fabrike Kaune. 1957.X suimtas, 1958. IV.12 nut. 25 m., išv. į konc. stovyklą ir dar tebekalinamas. Adresas: Mordovskaya ASSR, Stancija Potma, P.O. Lesnoi, 385/19.3.

44) Pečiulinas Saulius Povilas, lietuvių k. mkt., Vilnius, suimtas 1980.I.9.

45) Petkevičius Jonas, šiaur. II rusų ok. metu išbuvęs 18 m. Potmos konc. stov. Daug kartų yra pasirašęs įvairius pa-

reiskimus, reikalaujančius teisingumo neteisėtai įkalintiems žmogaus teisių kovotojams bei Sovietų valdžios pasirašytų sutarčių įgyvendinimo. Suimtas 1980 m. vasario mėn.

(ALT Informacija)
(Bus daugiau)

RIEBULIAI KELIA BALSĄ PRIŠ JŲ DISKRIMINACIJĄ

SAN-FRANCISCO, Cal. — Čia kilo judėjimas prieš federalinės valdžios ir savivaldybių įstaiigas, diskriminuojančius tarnautojus bei nepriimančius naujų asmenų vien dėl perdidelio svorio. Kai kurios įstaigos ribulius laiko luošaisiais. Kalifornijos Lygių teisių tarnybos gen. patarėja Marjorie Gelb pareiškė, kad nusistatymas prieš riebiuosius yra lygus diskriminacijai dėl lyties ar rasės.

Geriausiu pavyzdžiu prieš riebiųjų diskriminaciją yra Dianos Archer atvejis. Ji yra 35 metų, penktą pėdų ir 5 colių, o sveria 360 svarų. Ji savo gimtajame mieste norėjo gauti darbą policijos stotyje: pranešinėti taktinei grupei gautas per radiją žinias. Ji gerai mokėjo kodus ir naudojo specialius terminus, taip pat turėjo aiškų balsą ir buvo išlaikiusi egzaminus. Tačiau ji to darbo negavo vien dėl svorio, kuris su jos pareigomis nieko bendro neturėjo.

MIAMI MIESTE TEBEVIESPATAUJA BAIMĖ

MIAMI, Fla. — Tris dienas ir naktis užtrukusios įvairių demonstracijų ir rėšės paliko sunkiai užgydomas žaizdas ir daug nuostolių. Laikė maištingų demonstracijų žuvo 10 juodųjų, 5 baltieji ir vienas ispanų kilmės asmuo, padaryta medžiaginių nuostolių apie už 100 milijonų dolerių.

Labiausiai nukentėjo juodųjų apgyventi rajonai. Išplėstos baltųjų laikomos krautuvės bei bižnui institucijos. Ant juodųjų institucijų buvo iškabinti užrašai: "Owned by Black Brothers". Baltieji buvo išvaryti iš bižnui, bet nuo to nukentės visa juodųjų apylinkė. Vienas juodukas pareiškė, kad bijota eiti į baltųjų gyvenvietes, nes jie turi ginklus ir būtų pasipriešinę.

Daromos kvotos dėl pagrindinės maitos priežiūros ir dėl nusikaltimų, įvykusių maitos metu. Sulaikyta virš 200 asmenų, daugiausia už mažo pobūdžio nusikaltimus.

FEDERALINĖ PREKYBOS KOMISIJA VEIKS IR TOLIAU

Susilaukusios daug kritikos Federalinės Prekybos komisijos egzistencija pratęsta iki 1982 fiskalinių metų pabaigos. Atstovų Rūmai 272-217 balsais paskyrė kreditus su rezoliucija vetuoti komisijos išleidžiamus nuostatus. Komisija daugeliu atvejų propagavo neprašytų varotojų advokatų idėjas.

Edmund Muskie

Sekretorius Muskie, informavęs kabinetą apie kelionę į Belgiją ir Austriją, spaudos atstovams pareiškė savo nepasitenkinimą Prancūzijos prezidentu, pradėjusiu neapliktus pasitarimus su Brežnevu ir Gromyka.

QUEBEKO GYVENTOJAI PASISAKĖ UŽ FEDERACIJĄ SU KANADA

60% BALSUOTOJŲ ATMETĖ NEPRIKLAUSOMO QUEBEKO
IDĖJĄ IR BALSAVO UŽ FEDERACIJĄ SU KANADA

MONTREALIS (UPI). — Antadienį Quebeco provincijos gyventojai referendumo balsavime turėjo progą pasisakyti, ar jie nori nepriklausomo Quebeco balsuoti "taip", ar likti 113 metų senumo federacijoje su Kanada balsuodami "ne". Gyventojai 60-40 balsų santykiu pasisakė už federaciją.

Quebekas turi 6,2 milijono gyventojų, iš jų apie 80% yra kalbančių prancūziškai. Separatistų judėjimui vadovauja provincijos premjeras Rene Levesque. Nauji rinkimai numatomi už 12 mėnesių. Separatistų judėjimui daug palarnavo Prancūzijos prezidentas Charles de Gaulle savo išpuoliu "Lai gyvuoją laisvas Quebecas", pasakytą kadaise lankantis Kanadoje.

Quebeko provincijos įstaigų tarnautojai privalo mokėti abi kalbas: anglų ir prancūzų. Jų vartojimą nustatė interesantas.

Prieš referendumą Kanados premjeras Pierre Elliott Trudeau pareiškė, kad jei Quebeco gyventojai pasisakys už federaciją su Kanada, tai bus išleista reformuota konstitucija, duodanti daugiau teisių provincijoms. Pažadą reikės ištesėti, nes Levesque jau ruošiasi naujam referendumui. Pastarajame balsavime dalyvavo virš 80% balsuotojų iš 4,3 milijono turinčių teisę balsuoti asmenų.

Pagal naują nepriklausomo Quebeco planą, naujoji valstybė turėtų politinę nepriklausomybę su įstatymų leidimo ir atstovavimo užsieniams institucijomis, tačiau būtų bendra su Kanada valiuta ir bendra vidaus bei užsienio prekyba.

RUSŲ MALŪNSPARNIAI IŠVERŽĖ Į IRANĄ

TEHERANAS, Iranas. — Pre-

zidentas Bani Sadr pranešė, kad praeitą antradienį Sovietų malūnsparniai, besivydams iš Afganistano bėgančius kovotojus, Irano teritorijoje nušovė du afganistaniečius. Si žinia atspausdinta tame pačiame prezidento Bani Sadr laikraštyje, kuriame atspausdintas Irano ambasadoriaus pranešimas apie bereikalingai Irano kalėjimuose laikomus amerikiečius. Incidentas tarp rusų ir iranėčių įvyko netoli Zinjan miesto, kurio kaimėse yra laikomi keli Amerikos piliečiai, ilgą laiką laikyti Amerikos ambasadoje.

Irano ambasadoriaus Farhang paskelbta nuomonė visame Irane sukėlė labai plačių komentarų. Bani Sadr norėtų amerikiečius tuojau išleisti, bet šiam klausimui spręsti reikalingas mulos Chomeini sutikimas. Iki šio momento jis visą laiką tam priešinosi.

DAR GALI ATPLAUKTI 40,000 KUBIEČIŲ

Nors Laisvės flotilės laiveliai į Kubą jau nevažiuoja, tačiau Mariel uoste jų yra apie 200, o kai kurių apskaičiavimu — net 800. Į vieną laivelį telpa apie 50 asmenų, taigi dar laukina apie 40,000 kubiečių, kurių bendras skaičius pakiltų iki 100,000.

RUSAI GALI TRAUKTIS IS AFGANISTANO

LONDONAS, Anglija. — Dainelis rusų manė, kad prezidentas Carteris, pataręs laisvajam pasauliui nevažiuoti į Maskvos olimpiadą, privers Sovietų valdžią atitraukti Sovietų karo jėgas iš Afganistano, pareiškė Ilija Dzinirkvetov, Sovietų valdžios pasiūstas dirbti tarptautiniame Ženevos sveikatos skyriuje, bet pabėgęs į Angliją ir atsiskęs grįžti į Sovietų Sąjungą.

Dzinirkvetov mano, kad Sovietų valdžios žmonės, siųsdami savo karo jėgas į Afganistaną, norėjo parodyti visam pasauliui, kad jie nieku laiką ne tik prezidentą Carterį, bet ir visą palaidą amerikiečių sistemą. Rusai norėjo parodyti visam pasauliui, kad jiems nuspėjauti ant visos amerikiečių sistemos ir jų įvestos tvarkos.

Rusų dauguma yra įsitikinusi, sako Dzinirkvetovas, kad detentė nutraukė Maskvą, ne Washingtonas, o santykių pablogėjimo sąlygų pagerėjimą Sovietų Sąjungoje.

UGANDOS PREZIDENTAS NAMŲ AREŠTE

DAR ES SALAM, Tanzanija. — Tanzanijos kariai sulaukė atstatyti Ugandos prezidentą Godfrey Binaisa, bet jį sulaukė Tanzanijos kariai ir apgyvendino valstybės rūmuose Entebėje. Ugandos kariai jį pavarė iš prezidentūros, nes jis ėmė kviesti ir netvarkingai valde kraštą.

Ugandos atvyko Tanzanijos prezidentas Julius Nyerere, išsiskyrė reikala, susitarė su Ugandos vadovybe, pavariusia prezidentu Binaisa, ir leido jam, būnčiam Tanzanijos karių globoje, prarasti rinkimus į Tanzanijos parlamentą, sudaryti naują vyriausybę ir leisti tai vyriausybei spręsti, ką su prezidentu ir kitais nusikaltėliais daryti. Ugandos kariai priėmė Tanzanijos prezidentą, leis jam prarasti pirmus rinkimus, sudaryti rinkiminius sąrašus, išrinkti parlamentą ir sudaryti vyriausybę. Tanzanijos kariai dabos, kad prezidentui Binaisa būtų įeista paruošti ir prarasti pirmus rinkimus.

NERA VILNIAUS PLANO

Vilnių aplankantys turistai ieško lietuviško Vilniaus plano, tačiau tokio seniai nebėra. Užtat Vilniuje yra rusiškų miesto schemų. Teisingai ji ir pavadinta — schema, nes per visą pokario metą neišleista nė vieno padaroma miesto plano. Tiesa, prieš kelidėka metų Vilniaus miesto planas buvo išspausdintas, bet jį buvo įsakyta dar spausdinti sunaikinti.

Tas pats ir su Lietuvos žemėlapiu. Jis buvo išleistas 1976 m., tačiau knygynuose jo seniai nebėra. Net lietuviškų žemėlapių leidimą yra užpavusi Maskva. O rusiškų knygynuose galima gauti visada. Tačiau taip pat schemą, o ne žemėlapi.

PRANCŪZAI NESILAIKO SĄJUNGININKŲ PADARYTŲ SUSITARIMŲ

PRANCŪZIJOS PREZIDENTUI NEREIKĖJO VIENAM
TARTIS SU SOVIETŲ VALDŽIOS GALVA

WASHINGTON, D.C. — JAV

Valstybės sekretorius E. Muskie, sugrįžęs iš Venos ir turėjęs progą pailsėti, antradienį pareiškė savo nepasitenkinimą Prancūzijos prezidento Valery Giscard d'Estaing pasitarimu su Sovietų Sąjungos aukščiausios tarybos pirmininku Brežnevu Varšuvoje.

Prancūzijos vyriausybė yra susitarusi su Vakarų ir laisvos Europos vyriausybėmis pasitarti apie kiekvieną svarbesnį pasitarimą su Sovietų valdžios atstovais, bet to nepadarė. Pats sekretorius pareiškė, kad jam buvo pranešta tik 21 val. prieš Prancūzijos prezidento pasitarimą su Brežnevu Varšuvoje. Paaškę, kad pasitarimas turėjo būti aptartas, tuo tarpu nieko panašaus nebuvo. Kada sekretorius padarė pastabą prancūzų užsienio reikalų ministeriui apie susitarimų laizymą, tai ministras pastebėjo, kad JAV ne pranešė nieko apie planuojamą karinės ekspedicijos pasiuntimą į Iraną sulaikyti amerikiečių išvadavimui.

Prezidentas Giscard d'Estaing tarėsi su Brežnevu, kaip sumazinti įtampą tarp Sovietų Sąjungos ir laisvojo pasaulio, bet prancūzų užsienio reikalų ministras nieko neužsiminė apie klausimus, kuriuos prancūzų valdžios vyrai aptarė su Sovietų valdžios galvomis.

Sekretorius Muskie nurodė, kad dabartinė prancūzų vyriausybė, pradėjusi pasitarimus su Brežnevu ir kitais Sovietų valdžios atstovais, taip pat norėjo įrodyti "savo nepriklausomumą", bet kai su Brežnevu ir Gromyka svarsė Afganistano klausimą, tai nieko "nepriklausomo" neišgalvojo, bet susirinkusiems komunistų partijos vadams patvirtino prezidento Carterio užimtą poziciją ir pabrėžė, kad Sovietų karo jėgos privalės išeiti iš Afganistano, o tik-tai tada gus galima kalbėti apie buvusių santykių atnaujinimą, apė detentės įvykdymą.

Šia praga sekretorius Muskie priminė spaudos atstovams apie jo trijų valandų pasikalbėjimą su Sovietų užsienio reikalų ministru Gromyka. Jis pastebėjo Gromykai, kad buvo galimybė patvirtinti strateginių atominę ginklų apribojimo sutartį su Sovietų Sąjunga, bet reikės tapo neįmanomu, kai Sovietų karo jėgos įsiveržė į Afganistaną ir pradėjo ten savavaliuoti.

Kaip tolimesni santykiai tarp dviejų valstybių vystysis, priklausys nuo to, kaip bus virškinami mudviejų pasikalbėjimai. Vienoje ir kas tuo reikala pasirodys spaudoje, pažymėjo sekretorius Muskie.

Sekretorius dar išreškė savo pageidavimą, kad visos tos laisvos pasaulio valstybės, kurios buvo pasižadėjusios siųsti savo sportininkus į ruošiamą Maskvos olimpiadą, dar kartą si

AMERIKIEČIŲ KALINIMAS NETEKO PRASMĖS

TEHERANAS, Iranas. — Penkiasdešimt trijų amerikiečių kalinimas Irano kalėjimuose visai neteko prasmės, — pasakė Irano ambasadorius Mansour Farhang dirbąs prie Jungtinių Tautų. Vakar suėjo 200 dienų nuo amerikiečių arešto, pradžioje Amerikos ambasadoje Teherane, o paskutiniomis dienomis laikomų įvairiuose Irano kalėjimuose. New Yorke dirbančio Irano ambasadoriaus raštas buvo paskelbtas Teherane, prezidento Bani Sadr įsteigtoje ir Teherane leidžiamame laikraštyje Enghelab Islami. Šio laikraščio leidėjas yra Irano prezidentas Bani Sadr. Laikraštis pabrėžia, kad amerikiečių klausimas bus svarstomas Irano parlamente.

Pirma buvo prasmės laikyti suimtus amerikiečius, bet dabar tie tikslai pasiekti, Irano galybė įrodyta, amerikiečiai turėjo progą patirti apie Irano kalinimus. Ambasadorius pataria amerikiečius galimai greičiau išleisti ir baigti reikalą. Mums reikia sušalvinti abių valstybių reikalus ir bendradarbiauti, sako ambasadorius.

ATSISTATYDINO P. KOREJOS MINISTERIŲ KABINETAS

SEULAS. — Antradienį atsistatydino Pietų Korėjos ministrų kabinetas, vadovaujamas premjere Shin Hlyon Hwaek, ryšium su įvykiais imis ir dar tebevykstančiomis demonstracijomis Tikrumoje jau sekmadienį valdžią perėmė karinė vadovybė.

Manoma, kad prezidentas Choi Kyn Hah greitai paskelbs naują kabinetą. Spėjama, kad jam vadovaus diplomatu tapęs buvęs kariuomenės štabo viršininkas gen. Choi Kyung Nok.

— R. Reagan laimėjo pirminius rinkimus Oregone.

klausimą persvarstytų, ir sportininkų į Maskvą nesiųstų. Laikraštiniškai užklauso, ką vyriausybė rengiasi daryti su Kubos tremtiniais, kiekvieną dieną atplaukiančiais į Key West, Fla.

Sekretorius Muskie atsakė, kad tremtinių klausimas tampa tarptautiniu klausimu, todėl šį klausimą teks spręsti tarptautiniu mastu. Bet kiek tai liečia kubiečius, tai sekretorius priminė, kad JAV išstius 200 metų davė užuovėją tremtiniais ir nesigali juos priimti ir davusi jiems prieglobstį. Iš Kubos bėga tremtiniai, negali gyventi Castro įvestoje santvarkoje.

Dėl santykių su Iranu sekretorius pabrėžė, kad bus taikomos Iranui ekonominės sankcijos, kol nebus paleisti visi tame krašte suimti ir sulaikyti Amerikos piliečiai.

KALENDORELIS

Gegužės 22: Rita, Julija, Kostas, Aldona, Eimantas Rimtenis. Saulė teka 5:26, leidžiasi 8:10. Oras giedras, šiltas.

Jono Vaičiūno žodis Kalantos ir kitų susideginusių minėjime š. m. gegužės 18 d.

(Tęsinys)

Mažesnės demonstracijos truko dar keletą dienų. Daug buvo suimtu, daug tardomu, daug taip sužeistu, kad yra likę invalida visam gyvenimui.

Režisierius J. Jurašas, išsprūdes į Vakarų 1975 metais daug ką papasakojo apie tas dienas pavergetoje Lietuvoje. Jo liudijimu, policija ir kariuomenė vaikė ir mušė demonstrantus gatvėse. Kalantos tragedijos vietoje žmonės nešė gėles, ir būdavo areštuojami. Suneštas gėles namais vežimėliais išveždavo lauk. Ir provincijoje įspūdis buvo milžiniškas, pavyzdžiui, Panevėžyje ant mokyklos sienos buvo užrašytas tas pat šūkis: laisvės Lietuvai. Policija suėmė apie tris šimtus jaunuolių. Ne ir ant gatvės asfalto buvo įrašyta: rusai, lauk iš Lietuvos.

Jurašo nuomone, po Kalantos dar buvo apie 11 susideginusių, bet žinios nėra patvirtintos. Patikrintos žinios tik apie Stonio ir Andriuskevičiaus susideginimą.

Okupantas visą istoriją mėgino apversti savo naudai: girdi čia tik chuliganų darbas, nieko bendra su jokia politika neturįs. Mat, jau toks okupanto manevras: jeigu kas ką prieš valdžią padaro, tai viskas tik chuliganizmas. O gryniausia tiesa kad didysis maištas Kaune ir neramumai provincijose buvo gryniai politinis reiškinys. Kalanta prieš susideginamas, paliko laisvą, kuris yra žinomas.

Dar vienas klausimas nėra galutinai išaiškintas. Vieni taria, kad Kalanta vienas susigalvojo ir apsisprendė atlikti tą didvyrišką žygį, kiti sako, kad tai kilę iš slaptos organizacijos, ir Romas būk ištraukęs burtą susideginti.

Svarstant įvykius, persiūsi išvada, kad toks pagrindinis yra buvęs, nes žaibu jaunimas jau sužinojo apie įvykį. Reiktų tarti, kad apie įvykį jau žinojo anksčiau, tokio būta susitarimo, tik gal nebuvo susitartas vieta ir laikas.

Jauno, o didvyrio tragedijos laikas sužipo su R. Niksono lankymu Maskvoje. Čia galėjo būti įtaigojimas, atkreipti presiden-

to Niksono dėmesį, nors neatrodo, kad Niksonas būtų pasitarimuose apie susideginimą ir demonstracijas išsitaręs.

Negalime sakyti, kad demonstracijose dalyvavo tik jauni žmonės. Bijau, kad nesuklystume ir kitų nesuklydintume. Dalyvavo, tiesa, daugiausia moksleiviai ir studentai, bet didelė dalis buvo paprastu fabrikų ir ne fabrikų darbininkų. Dažnai sutapo moksleiviai ir darbininkas tame pačiame asmenyje. Taigi, demonstracijose dalyvavo visų luomų lietuviai. Vyresnieji daugiau elgėsi pasyviai, bet moraliai visokiais būdais rėmė sukilusį jaunimą.

Tas ir reikia įrodyti ir įsitikinti, kad jaunimas, gimęs ir augęs jau okupacijoje, nepasiduoda: jie yra lygiai puikūs kovotojai, kaip ir pirmesnieji tautos lvasios kėlejai, kovotojai. Jų nepaveikė svetimųjų atnešta santvarka, jų nepaveikė žadamasiojus, jų nepaveikė melas ir propaganda. Jie liko tikrais tautos žūnumis ir dukterimis.

Kada Kalantos didvyriškumas pasiekė užsienio lietuvių, visur prasidėjo demonstracijos. Lietuvių spauda visur plačiai rašė apie Kalantą. Ir ne tik lietuvių spauda. Įvykis neliko pamirštas laisvojo pasaulio spaudos puslapyje. Vieni rašė daugiau, kiti mažiau, bet Kalantos užsibrėžtas buvo pasiektas: jo auka sutvirtino viso pasaulio lietuvių širdyse kovos dvasią, daug kur suvienijo išsisklaidžiusius bendronių krūvon. Užkūrė milžinišką liepsną pavergetos Lietuvos gyventuose, versdama tikėti, kad Lietuva buvo ir bus. Sujudino visą pasaulį. Simpatijas lietuviams pradėjo reikšti net ir nebuvo Lietuvos draugai. O kiti susideginusieji tik patvirtino Kalantos mintį, ją paryškino, įrodė, kad Kalanta nebuvo jokios išimties ligonis, kai rusikai skelbė. Stonis, 23-ių metų, iš profesinės amatininkas susidegino gegužės 29 diena Varėnoje, o Andrius Andriuskevičius, 60 metų amžiaus, darbininkas, birželio 3 dieną Kaune. Dar buvo tūlas Za-

ROMAS KALANTA

lišauskas, mėginęs susideginti, bet atgaivintas.

Prabėgo ketveri metai. Pavergetoje tėvynėje laisvės triuškinimas, susideginusių uždegimas, nemažėjo. Ir, štai, 1976 metų rugpjūčio mėnesio 10 dieną dar vienas jaunikaitis pasakė pabaui: geriau mirsiu, bet ne vergausiu.

Antanas Kalinauskas buvo prieveirta pamatas Raudonojo Armijon. Jis pasakė savo artimiesiems, kad okupantui netarnaus. Galiausiai, iš savo dalinio Latvijoje, Gulbino mieste, pabėgo. Bet buvo prikalbintas grįžti, ir kartu su savo motina grįžta į savo dalinį Gulbinę. Jis apsiėmė prieš savo viršininkus benzinu, prieš tai supiaustęs į eškes savo viršininkui po kojų nekenciamą raudonarmiečio uniformą. Jis surinkęs žiūrėkite, kaip dega lietuvis patriotas. Už Lietuvą, už laisvę, už Dievą. O jums netarnausiu.

Kalinausko motina dar buvo likusi geležinkelio stotyje. Ją ten suėmė ir ilgai tardė. Tik po kurio laiko jai buvo leista išeiti į laisvę kambaryje kur dar gyvas gulėjo jos susideginęs sūnus.

Jis mirė rytojaus dieną, rugpjūčio vienuolikąją. Motinai nebūvo leista mirusio sūnaus pabučiuoti, nebuvo leista parsivežti tėviškėn palaidoti. Bijota vėl demonstracijų ar maištavimų. Taip jis buvo palaidotas Gulbinėje, ir tik po ilgo laiko motinai buvo leista sūnų išsikasti ir parsivežti į Vilkaviškį. Jo karstas buvo lydimas policijos, o laidotuvių dieną Vilkaviškyje buvo sustiprinta policijos ir KGB daliniai, atvežta net iš kitų miestų.

Gerbiame klausytojai, kas gi, pagaliau juos vedė prie tokių žygių?

Tikrai tautos dvasios šauksmas: Ta tautos dvasia, kuri įtaigojo karalių Mindaugą imtis Lietuvos vienijimo darbo. Ta pati tautos dvasia, kuri pakuždėjo Vytautui Didžiajam kovoti už savo tautą ir jos garbę, ta tautos dvasia, kuri išsukė 1831 — 1832 — 1833 metų sukilimus, ta tautos dvasia, kuri stūmė milinėjus ir naginėjus apsirėngusius nešti knygas iš Prūsų, skleidė lietuvišką, maskolius uždraustą, lietuvišką raštą, ta tautos dvasia, kuri privertė savanorius eiti ir parnešti laisvą, ta dvasia, kuri padavė partizanams — miško broliams — rankas ginklus... Ta tautos dvasia turi būti ir visų mūsų tarpe. Ta dvasia turėtų mus priversti tikėti Lietuvos atgimimu, ta dvasia turi mus vienyti tam bendram tikslui: išlikti lietuviams svetimuose kraštuose ir besalyginai kovoti dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

(Pabaiga)

IMPORTANT NEWS FOR BACKACHE SUFFERERS! MOMENTUM® Tablets are 50% stronger than Doan's.

Before you take Doan's Pills for muscular backache, remember this: MOMENTUM® Tablets are 50% stronger than Doan's. That means MOMENTUM® gives you 50% more pain relief per dose to relieve backache. To reduce pain, soothe inflammation so muscles loosen—you can move more freely in minutes! There's no stronger backache medication you can buy without a prescription than MOMENTUM® Tablets. Take only as directed.

No. 79

LKV sąjunga Ramovė — Maskvos agentų taikiny

LKV Sąjunga Ramovė yra ryški patriotinė organizacija (sąjunga), tad ji ir yra šiandien Maskvos agentų puolama tikslu ją sunaikinti arba bent pakeisti ir jos palitinę kryptį, ją atgręžti veidu į rytus. Šiuo metu kaip tik ir yra vykdoma Sąjungoje ši politinė operacija. Ir ją aiškiai vykdo apmokami Maskvos agentai, talkinami savųjų, naivių politikierių, tiltų politikos šalininkų. Tad visu įnirtingu vėdamas narių tarpusavio kiršinimas ir organizacijos politinis skaldymas. Trumpai ir aiškiai tariant, čia ir vyksta faktinė kova tarp vakarų demokratijos ir ateistinio Maskvos komunizmo pirmavimo. Tuo nukentėčia grynai tik savas tautinis reikalas. Organizacijoje ir sukkelto chaoso metu aiškiai yra siekiama nušalinti nuo vadovybės ir iš organizacijos išstumti visus stiprius patriotas, vakarų demokratijos šalininkus ir į jų vietą susodinti bendradarbiautojus, tiltų statytojus — diktatūrinio komunizmo šalininkus. Kadangi Sąjunga gresia rimtas pavojus, todėl ir kyla reikalas viešai tą pavojų parodyti. Gal ne vienas skaitytojas paklaus, kas per priežastis šitokio saviškių nepateisinamo politinio pasimetimo, kai visais laisvais pasaulis yra pasmerkęs komunistų ir jų santvarką, kaip ne gyvenimišką, neteikiantį individui ir tautai nei laimės, nei laisvės, nei gyvenimo džiaugsmo? Kodėl tam tikrai žmonių grupelė tiesiai politinius tiltus, kiša rankas tautos okupantui?

Tokie klausimai ir baimė yra rimtas reikalas. Tiltų statybos politikieriai savo politiką gina, aiškina; kad jie nuolat kariauja okupantą savo pusėn. Betgi šitas galvojimas yra ne kas kitas, o tik politinė utopija — visiškai politinis nesiorientavimas! Maskvos planą užvaldyti visą pasaulį ir jį diktatūriškai valdyti, niekas geru nepakeičia ir nepakeis. Grįžtant prie Ramovės Sąjungoje keliamo chaoso, tenka išskirti nemalonių ir netoleruotinus reiškinys. Chicago ramovėnų susirinkimai iki šiol, iki politinės revoliucijos, vyko darbingoje ir kultūrinėje nuotakoje. Nepriklausomos Lietuvos kario tradicijų dvasioje ir nuotakoje. Gi dabar, prasidėjus politiniam perversmui, susirinkimai išviro tik į kuolberniško stiliaus tarpusavio kovos ir keršto frontą. Jautresnės priimtios, aukštesnės kultūros nariai, nepajėgę pakelti šitokių nekultūringų nuotakių, bėga lauk iš susirinkimų ir traukiasi iš pačios organizacijos. O bendradarbiautojams ir tiltų statybos politikieriams šitokis ir reikia. Pasitraukus iš organizacijos patriotams ir demokratijos šalininkams, jiems liks garbingas organizacijos vardas ir laisvos rankos veikti, tiltus statyti, organizacijos politinę kryptį keisti.

Spaudoje jau net pakartotinai skelbiama, kad įvyks LKS

"Ramovės" Sąjungos suvažiavimas, š. m. gegužės mėnesio 24—25 dienomis, Clevelande, kur reziduoją ir dabartiniai sąjungos valdomieji organai. Vedama labai gyva rinkiminė akcija; sudarytas vienas kandidatų sąrašas į centro organus ir visais keliais vyksta propaganda — siūlymas ir siūlymas būti išrinktais. Tad ir statomas klausimas, kodėl žmonės jau taip, kaip niekad anksčiau, panorą dirbti, vadovauti, organizacinei veiklai pasiūvesti? Savime kyla klausimas, kokie faktoriai pagimdė šitokią karštą ir staigų organizacinį idealizmą?..

Šitokio tipo politinė rinkiminė akcija, kokią dabar naujoja Clevelando ramovėnai, iki šiol praktikoje nebuvo naudojama jokioje kultūrinėje organizacijoje. Kas ir kelia įtartiną, kad šis besisilaukiančių asmenų grupė į centro organus, turi kažkokį išsikišimą. Bėgi pažįstant jų veidus ir žinant jų politinę ideologiją, be to, iš arti stebint jų asmeninę draugystę su teisiniais ir ateistiniais kosmopolitais, nesunku atspėti ir šių žmonių turimi politiniai išsikišimai bei planai. Tikslas aiškus: įsi-

tvirtinti Ramovėnų sąjungos vadovybę, pakeisti dabartinę sąjungos kryptį ir vesti tiltų statybos politiką. Sunku patikėti, bet faktai kalba gana aiškiai.

Tiltų statybos politika yra ne kas kitas, kaip tik tautinio politinio reikalo išdavystė. Ne galima net pradėti galvoti apie kokį nors pataikavimą, nuolaidžiavimą okupantui, ypač laisvėje gyvenant, kada pavergeta tauta, net mirties pavojuje, prieš tą patį okupantą kovoją, priešinosi jo vedamai tautžudiškai politikai, jo vykdomam fiziniam, kultūriniam tautos genocidui! Tad šitokia tiltų statybos politika yra tik tautžudiška politika ir kaip to kia, smerktina visų lietuvių. Mūsų šventa tautinė pareiga saugoti, kad šios utopinės, tautžudiškos politikos šalininkai negautų žalių šviesų, nebūtų įleidžiami nei į vieną išėjimų organizacijos vadovybę. Kiekvieno sąmoningo ramovėno pareiga atitinkamai veikti, kad nebūtų padaryta sąjunga skriauda ir jai nebūtų užtraukta didelė tautinė gėda.

Ačiū Dieviui, dar kol kas ramovėnų eilėse yra daug patriotų ir kadro karininkų! Turime pakankamai padorių žmonių, kurie tikrai yra tinkami rinkti į Ramovėnų sąjungos valdybą.

Ramovėnas

ROMO KALANTOS MINĖJIMAS

1980 m. gegužės 18 d. 10 val. ryto šaulių uniformuota vėliavų tarnyba Marquette Parko aikštėje pakėlė valstybinę ir Lietuvos tautinę vėliavas. Dalyvavo ir Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vadas V. Išganaitis. Sugiedotas himnas. Dalyvavo nemaža žmonių.

Minėjimas surengtas R. Liet. B-nės iniciatyva. Vėliavomis nesiniėjo į bažnyčią pamaldoms. Palyda — tautiniai rūbai pasiūtosios studentės ir ponios. Iš viso suskaičiuo 23.

Pamaldas laikė ir jautrių pamokslą apie kenčiančią Tėvynę pasakė kan. V. Zakarauskas. Ragino mus nepasimesti ir remti mūsų tėvynaičių užmojus.

Labai gražiai giedojo bažnytinis choras. vadovaujamas muzik. A. Lino. Vargonais grojo K. Skaisgirys. Bažnyčia apypilnė žmonių.

Po šv. Mišių visi rinkomės į parapijos salę. Scenos priešakyje nemazė R. Kalantos ir A. Kalinausko paveikslai. Papuošta gyvomis gelėmis. Stalas padengtas raudonu darbu staltiese. Scenos šonuose — Amerikos valstybinė ir Lietuvos tautinė vėliavos.

Gražių jautrių žodžių minėjimą pradėjo Marquette Parko apylinkės pirmininkas Ig. Petrauskas. Pakvietė J. Vaičiūną skaityti paskaitą apie R. Kalantą. Puiki paskaita, dokumentuota ir labai gražiai, jautriai kal-

bėjo. Buvome sužavėti. Visi jam plojome.

Ig. Serapinas po paskaitos pranešė, kad meno būrelis turės trumpą vaidinimą. Originalus dalykėlis. Po trumpos pertraukos Dainininkų būrelis sudainavo šias dainas: Už jūrų marių, Oi tu rūta, Vežė mane iš namų, Kad aš jočiau, Tėvynės sargas.

Akompanavo ir išmokė A. Gabalienė. Būrelyje atstojamos moterys ir penki vyrai. Gausiai plojome.

Pirm. Ig. Petrauskas kiek susijaudinęs visiems nuodirdžiai dėkojo už tokį šaunų minėjimą.

Dalyvavo R. Liet. B-nės garbės pirmininkas dr. Z. Danilevičius, dr. V. Dargis, kan. V. Zakarauskas, dr. Motušienė, pulk. Dabulevičius, dr. K. Dabrila, agr. Kriščiūnas, agr. Karazija, T. Blinstrubas, dail. Tričys ir daugelis kitų.

Salė buvo apypilnė. Prie įėjimo buvo renkamos aukos išlaidoms padengti.

Tai toks trumpas minėjimo reportažas. K. Paulius

— "Klaipėda" jūrų šaulių kuopos šaulės ir šauliai žieminiams uniformomis (ir uniformų neturintieji) gegužės 26 d., pirmadienį, 10 val. ryto renkasi šv. Kazimiero kapinėse, prie 111 ir Purlaski gatvių, dalyvauti iškilmingose pamaldose ir mirusiųjų pagerbime. Dalyvavimas būtinas. (Pr.)

NAUJIENOS š. m. SPALIO 28 — LAPRIOČIO 11 dienomis ruošia ekskursiją iektuvais ir autobusais į

- PORTUGALIJA (Lisabona, 3 dienos)
- Ispanija (Sevilija, 3 dienos)
- MAROKA (Algeciras, Casablanca, Meknes, Tangeras, 4 dienos)
- Ispanija (Malaga, Granada, Madridas, 5 d.)

Kelionė maistas, viešbučiai iš Chicagos — \$1,295.00.
Kelionė iš New Yorko — \$100 pigiau:
iš tolimesnių vietovių — brangesnė.

Pasirūšusieji šios vasaros ekskursijoje dalyvauti turi tuojau įmokėti \$100, likusius įmoka 60 dienų prieš išskridimą.

Visus kelionės formalumus atlieka Vlodo Rasčiausko vadovaujama geriausia lietuviška kelionių įstaiga AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 So. Western Avenue, Chicago, Ill. Tel. (312) 238-9787

LIABONOJE aplankysime pastatus, iš kurių šimtmečiais buvo valdomi Atlantas ir Indijos vandenynai, Brazilija, Angola, Mozambikas, Goa, Timoras ir Macao salos.

CASABLANKOJE pamatysime paminklus, iš kurių Rooseveltas, Churchill's ir gen. Marshallas planavo Europos išlaisvinimą.

MADRIDE pasveikinsime Don Kichotą ir paduosime ranką Sancho Pancai. GRANADOJE aplankysime seniausią Europos universitetą ir pamatysime, kaip karalius įvedė demokratinę valdymo sistemą su teisingais rinkimais.

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus diro.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis SLA nario peino, narius patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susiviniyime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudžia — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudžia: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėją, jie jums mielai pagelbės ir SLA įstąsiti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
307 W. 20th St.
Tel. (212) 542-2218

HAMILTON, ONTARIO, KANADA

HAMILTONO TAUTINIŲ ŠOKIŲ ANSAMBLIS "GYVATARAS"
ISKILMINGAI PAMINĖJO 30 METŲ VEIKLOS SUKAKTĮ

(Tęsinys)

1971 m. lapkričio mėn. Gyvataras davė pilną koncertą Buffalo mieste, N.Y., publikai ir buvo apdovanotas Buffalo Niagara Frontier Folk Art Council žinyje už geriausią tų metų koncertą. Gyvataro koncertą papildė ir jaunutė, bet labai talentinga solistė Anita Pakalniškytė. (Šiame koncerte teko dalyvauti ir šių eilučių autoriui.) Gyvataro šokėjus iškviatė Buffalo Lietuvių klubo valdyba atlikti programą, kurios žiūrėti susirinko daugiausia svetimtaučiai, nes Buffalo yra labai mažai lietuvių.

1972 m. liepos 2 d., kada įvyko Laisvojo pasaulio lietuvių IV Tautinių šokių šventė Čikagoje, šventės vyriausia meninės dalies vadovė buvo Genovaitė Breichmanienė, jos pavaduotoja — Gyvataro vaikų grupės mokytoja Irena Jokubienė, o šventės pranešėja buvo taip pat Gyvataro nuolatine pranešėja Lina Verbičkaitė.

Genovaitės Dumčiūtės-Breichmanienės gabumus tautinių šokių menui galime vertinti už jos preciziškai paruoštus ir atliktus koncertus. Jos pasiūlytą daugelį metų nešti tą sunkią našta per ilgus ir tolimas keliones, žygiuojant Gyvataro priekyje, mes įvertiname ir ją pripažįstame kaip nepaprastą patriotę lietuvių.

Nėra įmanoma suskaičiuoti jos išdirbtas valandas ruošiant jaunimą tautinių šokių menui. Kas atspės kiek vadovė išleido savo asmeninių pinigų vykstant su Gyvataru duoti koncertus JAV, Kolumbijoje, Australijoje ir Europoje? Be abejo, tai stambi suma susidarytų. Greičiausiai tos sumos niekad nesužinosime, nes kiekvienas idealistas ir patrio-

tas lietuvis ar lietuviė šiomis išlaidomis nesiskundžia ir viską nusako dviem žodžiais — Tėvynės labui. Tie du žodžiai "Tėvynės labui" tinka ir šokėjų tėvams ir jautriesiems lietuviškai veiklai patriotams lietuviams. Kiekviena Gyvataro tolimesnė išvyka su koncertais pareikalauja iš visuomenės aukų. Taip pat ir šokėjų tėvams tenka stambesnes sumas pridėti kelionių išlaidoms padengti.

Gyvataras yra keliaujantis tautinių šokių ansamblis. 1973 m. rudenį Gyvataras buvo pakviestas Kolumbijos Lietuvių katalikų komiteto pirm. kun. M. Tamošino ir konsulo S. Siručio padėti jiems 1971 m. vasario mėnesį atšvesti 25 metų įsikūrimo Kolumbijoje sukaktį. Gyvataras kvietimą priėmė. Čia irgi pareikalavo daug lėšų kelionei. Į lėšų telkimo darbą patys šokėjai aktyviai įsijungė, nes visų noras buvo pamatyti Kolumbijos kraštą ir ten gyvenančius lietuvius. Padedant Hamiltono lietuviams ir šokėjų tėvams, lėšos kelionei buvo surinktos ir Gyvataras 1974 metų vasario 15 dieną nusileido Medelino aerodrome, kur labai iškilmingai buvo sutikti. Tuoj pat Gyvataras įsijungė į visus čia organizuotus rengimus, dalyvaudamas oficialiame ir puošniame priėmime "Nutibaro" viešbutyje, Vasario 16-osios minėjime, pamaldose katedroje, koncerte prie S. Bolivarų paminklo, privačiuose ir viešuose priėmimuose. Vasario 16 d. Gyvataras davė pilną koncertą Pablo Tobon Uribe teatre. Šis koncertas sutraukė daug kolumbiečių publikos ir sekančios dienos laikraščiuose susilaukė palankios kritikos.

Gyvatarui beveik Medelino nuolatos buvo duodamos reklamos per radiją, televiziją ir laikraščius apie vykstančius ir dar būsimus pasirodymus ir apie lietuvių kolonijas Kolumbijoje įsikūrimo sukaktį bei su ja susijusias iškilmes. Ta visa propaganda buvo atlikta kun. M. Tamošino pastangomis.

Gyvataro viešnagė tęsėsi toliau Kolumbijos sostinėje Bogotoje, kur įvyko trys koncertai teatro Municipal Jorge Eliecer Gaitan patalpose. Taip pat Gyvataras dalyvavo priėmime pas respublikos prezidentą dr. Miguel Pastrana Borrero su visa Kolumbijos lietuvių delegacija ir aplankė Kanados ambasadorių Sidney A. Feifeld. Be to, buvo priimti Medelino ir Bogotos burmistrų.

Visa Gyvataro koncertų programa Bogotos televizijos buvo nufilmuota ir ilgą laiką, jau Gyvatarui išvykus, dar vis buvo rodoma televizijoje.

Ši Gyvataro išvyka į Kolumbiją atliko didelę misiją ir savo koncertais sužavėjo kolumbiečius ir išgarsino lietuvių ir Lietuvos vardą.

Vienas kolumbietis — Alvaro Mejia Velez — buvo taip sužavėtas tautiniais rūbais apsirengusiomis lietuviomis, kad jų garbei sukūrė šias eiles:

Solistė Anita Pakalniškytė

Lietuvaite, Tu būvai pasipuošusi
Savo tautinių drabužių
Ir turėjai išvaizdą
Dangiškos palydos asmenų.

Lietuvaite, Tu sėdėjai
Savo natūraliu grakštumu,
Ir aš pajutau, kad niekas
Negalėtų padaryti Tau blogo.

O, Lietuvaite, Tavo žvilgsnis
Turi cukraus... turi duškos...
O, Lietuvaite, esi kaip deivė
Angelikos tylos ir ramybės.
Ir jaučiu, kad Tavo pėdos palieka
Prie mano Antiokijos slenksčio...

Alvaro Mejia Velez

1974 m. vasario 17 d.
Medelino, Kolumbija

Žymioji Hamiltono solistė
Anita Pakalniškytė dalyvavo iš-
vykoje su Gyvataru Kolumbijoje.

LIETUVAITE

Lietuvaite, Tu būvai pasipuošusi
Savo tautinių drabužių
Ir turėjai išvaizdą
Dangiškos palydos asmenų.

Lietuvaite, Tu sėdėjai
Savo natūraliu grakštumu,
Ir aš pajutau, kad niekas
Negalėtų padaryti Tau blogo.

O, Lietuvaite, Tavo žvilgsnis
Turi cukraus... turi duškos...
O, Lietuvaite, esi kaip deivė
Angelikos tylos ir ramybės.
Ir jaučiu, kad Tavo pėdos palieka
Prie mano Antiokijos slenksčio...

Alvaro Mejia Velez

1974 m. vasario 17 d.
Medelino, Kolumbija

Žymioji Hamiltono solistė
Anita Pakalniškytė dalyvavo iš-
vykoje su Gyvataru Kolumbijoje.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-
DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Išėjus iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių partan-
gas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis
bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Gintaras - mokslininkų dėmesio centre

Septintoji Baltiškų Studijų Skatinimo Draugijos (AABS) Konferencija šįmet rengiama tarptautinėmis studijomis pagrįstame Georgetown Universitete, Washington, D. C. Ji įvyks birželio 5-8 dienomis ir sutrauks apie 400 ar daugiau mokslo žmonių iš viso pasaulio. Bus paskaityta virš 100 Pabaltijį liečiančių mokslo darbų iš įvairių mokslo šakų.

Senovės istorijos ir archeologijos šakai vadovaus Joan Todd, jauna amerikietė mokslininkė iš Kalifornijos, kuri New Yorke, 1976 metais įvykusioje penktoje konferencijoje buvo visus sudominusi savo mokslo darbu apie Baltijos gintaro iškaseną Graikijoje ir jo rolę priešistoriniais laikais. (O 1974 m. ji buvo atpažindusi straipsnį senovės gintaro tema AABS leidžiamame žurnale Journal of Baltic Studies.)

Šįmet visi senovės istorijos ir archeologijos sekcijos darbai koncentruosis apie šią tematiką. Čia pirmą sykį dalyvaus kai kurie žymūs šios srities mokslininkai nepabaltiečiai.

Pirmąją sesiją atidarys Marija Gimbutienė, būsimoji AABS prezidentė, kuri neseniai grįžo iš mokslo darbo viešnagės Pabaltijį. Ji kalbės apie vėliausius archeologinius tyrinėjimus Pabaltijio kraštuose. Šioj sesijoj taip pat dalyvaus Curt Beck, įžymiausias archeologijos chemikas pasaulyje, kuris daugiau prisidėjo prie mokslo Baltijos gintaro tyrinėjimo negu bet koks kitas dabartinis mokslininkas. (Jo straipsniai, spausdinti profesiniuose archeologijos žurnaluose atverė vartus į naujus tyrinėjimo metodus). Remdamasis chemine analize ir archeologiniais atradimais, jis aptars gintaro Akmens ir Bronzos amžių.

Antroje, sesija nagrinės Baltijos gintarą Viduržemio Jūros kultūroje. Jai vadovaus Etrusku tyrinėtoja Larissa Bontante ir Peter Wells, iš Peabody muziejaus, Harvarde, kuris turi didelę gintaro kolekciją. Kodėl Jugoslavijos ir Italijos žmonės taip labai norėjo gintaro iš Pabaltij? Kaip jis susijęs su šios geografinės srities taip vadinama "situla" tautų aristokratiškomis vertybėmis? Virš minėti mokslininkai nagrinės šias problemas.

kelionės išlaidoms padengti, kad tuo galėtų šokėjų tėvams palengvinti įsipareigojimus. Slambis auka (\$5,000) buvo gauta iš Kultūros departamento. Wintario loterijos fondas.

Be to, Gyvataras 1976 m. spalio 30 d. suruošė didžiausią Hamiltono prekybos centre šokių maratoną — "Danceton" ir be pertraukos šoko 15 valandų. Ten spėjama, gyvatarių pasirodymą galėjo stebėti apie 40 tūkst. žmonių ir suaukdo 2½ tūkst. dolerių. Reklamai šokėjai buvo paruošę kelius plakatus su įrašais anglų kalba. Ten stambiomis raidėmis pažymėta: Gyvataras, ir toliau sekė, kad su koncertais dalyvavo Europoje, Lietuvių Tautinių šokių šventėje Chicagoje, Expo-67, Pietų Amerikoje ir sekanti kelionė — į Australiją: "Next Stop — Australia".

J. Paul Betty muziejus neseniai įsigio naują senovės gintaro išdirbinių kolekciją. Jo kurtorius Faya Frel, kalbės apie gintaro naudojimą Italijoje ir neitalų kilmės žmonių tarpe. Konferencijos klausytojai bus pirmieji, kurie turės progos pamatyti ((ilustracijose) šį naują gražų lobyną.

Visi šie žinomi šeši mokslininkai dalyvaus abiejose sesijose, klausinėjami vienas kitą ir atsakinėjami į visus dalyvių klausimus apie gintarą.

Apie kitų šakų įvairias sesijas pakalbėsime kitą kartą. Konferencija galima vykti iš anksto užsiregistravus, ar neužsiregistravus. Registracijos blankai ir informacijos reikalu kreiptis šiuo adresu:

Rr. J. Toots 393 West Side Drive, Apt. 301 Gaithersburg MD. 20760. A. S.

SUVALKIEČIŲ DRAUGJOS SUSIRINKIMAS

Chicago Lietuvos Suvalkiečių draugijos susirinkimas įvyko š.m. balandžio 25 dieną Vyčių salėje; vadovavo pirmininkas Leonas Vasiliavas. Buvo pasveikinti susirinkusieji. Į draugią įstojo trys nauji nariai: Emma ir Antanas Petraičiai, ir Henriett Ernel.

Nutarimų raštininkė Eugenija Strungys perskaitė praeito susirinkimo nutarimus, kurie buvo patvirtinti. Ligonių lankytojos pranešė, kad atlankė sergančius narius (E. Gudonis, Mary Gurskis, Adolfas Ramonis, Anastazija Williams, Juzė Vičius, Mary Zolpis, Sophie Petrosius) ir įteikė jiems draugijos dovanas. Višiemis palinkėta pasveikti ir atelyje nepasiduoti ligai.

Seniai paimta Vyčių salė, 2455 W. 47th St., pirkimo surengimui. Išrinkta komisija (Bernice Žemgulis, Helen ir Petras Vilkeliai), kuri paruošė smagų pavasarinį pikniką. Jau išrinktos šeimininkės ir pagelbininkai, kurie patarnaus svečiams kur tik reikės. Veiks skanių gėrimų ir gardžių valgių bufetas. Gros Venckaus orkestras ir dar bus kiti pamarginimai. Viskas dėsins birželio 15 dieną, pradžią 12 val. Įėjimo auka \$1. Nariai duosniai paaukojo dovanas laimėjimams. Bernice Žemgulis paaukojo bilietus laimėti šuliniui; dėkui jai.

Visi kviečiami atvykti su šeimomis ir dėdėmis. Atvykite visi iš arti ir toli. Visų laukiam ir užtikrinam, kad turėsite gerus laikus su suvalkiečiais.

Gimtadienio proga buvo pasveikintos trys valdybos narės: Bernice Žemgulis, Ona Svirmickas ir Helen Vilkelis. Visos kartu užpūtė torto žvakutes. Joms sugiedota Happy Birthday ir ilgiausių metų, už ką jos visiems padėjo.

Artėjant Motinos dienai, buvo pasveikintos visos mamytės ir močiutės, draugijos valdybos vardu. Palinkėta ilgiausių metų, stiprios sveikatos, linksmų dienų ir viso gero.

Sekantis draugijos susirinkimas įvyks penktadienį, birželio 27 d., 6 val. vakare. Visi nariai ir narės prašomi dalyvauti. Bus pusmetinis susirinkimas ir taip pat vyks Vyčių salėje. Išgirsime įvairių pranešimų ir padrįsime svarbių nutarimų. Po to jau bus atostogos. Susirinkimo reikalus aptarus, turėsime skanias vaišes. Ona Svirmickas

SKCPUMAS

Viena išdidi ponė nuejo pas garsų gydytoją, kuris išklaušė jos ilgą pasakojimą ir patikrino sveikatą.

Išėjama ji padėjo ant stalo dolerį.

Gydytojui atrodė permažai ir jis paklausė:

— Ar tie pinigai man ar dže-toriui?

— Tai, gal užteks abiem — atsakė ji.

ENERGY WISE

Organize car pools to
save gasoline.
Don't be a Bom Loser!

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATūra, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jono, V. Stankos, J. Rauckio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusевичiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rukštelės ir A. Varno kūrybos pavyzdžiais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities literatūrinė studija, skirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LĖMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmajais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zosėnko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąjoningų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

Helps Shrink Swelling Of Hemorrhoidal Tissues

caused by inflammation
Doctors have found a medication that in many cases gives prompt, temporary relief for hours from pain and burning itching hemorrhoidal tissues, then helps shrink swelling of these tissues caused by inflammation. The name: Preparation H®. No prescription is needed. Preparation H Ointment and suppositories. Use only as directed.

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UZ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UZ 10 DOLERIŲ.

Nuosirdžiai kviečiame visus ir visus į platini mo vajuos talka!

Prenumeratos pratęsimu, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST.

CHICAGO, IL 60608

● Il anksčiau be raginimo pratęsimu savo prenumeratą, taupydami laiką ir mažindami susirašinėjimo išlaidas. Priede dol.
Pavardė ir vardas
Adresas

● Užsakau Naujienas kaip dovaną savo kuris yra naujas skaitytojas. Priede dol.
Pavardė ir vardas
Adresas

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė

● Platini mo vajuos proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamus dol.
Pavardė ir vardas
Adresas

● Platini mo vajuos proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.
Pavardė ir vardas
Adresas

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusei metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	viename mėnesiui	\$ 4.00
25 cents per copy	Kanadoje:	
Nuo savaitės pirmos dienos	metams	\$45.00
Dienraščio kainos:	pusei metų	\$24.00
Chicagoje ir priemiestinėse:	viename mėnesiui	\$ 5.00
metams	Užsienioose:	
pusei metų	metams	\$48.00
trims mėnesiams	pusei metų	\$26.00
viename mėnesiui	Nauijenos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telefonas 421-6100.	
Kitoose JAV vietose:	Pinigų reikia siųsti pašto Money	
metams	Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Brežnevui rūpi nelemto įsiveržimo pasekmės

Užsienyje yra pasklidęs gandas, kad Leonidas Brežnevas, svarstydamas Sovietų karo jėgų įsibrovimą į Afganistaną, pasisakė prieš bereikalingą Sovietų ginklų pajėgų įsiveržimą į Afganistaną. Jis tada nurodė seną Lenino argumentą, kad raudonajai armijai, besiveržiančiai į Sibirą, neverta liesti Afganistaną. Leninas rėmėsi paprastais Sovietų kariuomenės vado Michailo Tuchachevskio apskaičiavimais: Sovietų armijai daug brangiau kainuos naudotis Afganistano keliais, negu Sibiro geležinkelio linija. Geležinkeliai buvo caro praversti ir visų rusų naudojami, o keliai per Afganistano kalnus rusams neįprasti ir nežinomi.

Tuchachevskis kojos į Afganistaną neiklė, o Sibirą komunistams laimėjo. Tuo tarpu dabartiniai Sovietų kariuomenės vadai įsiveržė į Afganistaną, bet iki šio meto taikos Afganistane nelaimėjo. Sovietų generolai keliais atvejais siūlė Afganistano generolams tartis, bet nieko iš tų pasitarimų neisejo. Afganistaniečiai atsisakė eiti ir bet kokį pasitarimą su Sovietų karo jėgomis.

Sovietų karo jėgos užėmė visą Afganistaną, bet Brežnevas dar ir šiandien nesijaučia šeiminingu Hinduhūso kalno papėdėje. Jie gali laisvai skraidyti Afganistano padangėmis, bet jie dar nepajėgia laisvai ir be baimės vaikščioti Afganistano keliais. Afganistano strateginės vietos jie užėmė, galima sakyti, be mūšio, bet jie dar negali ramiai miegoti naujai užimtoje sovietinėje kolonijoje.

Tikslų žinių niekas neturi, bet užsienio spaudoje buvo tvirtinama, kad nuo praeitų metų pabaigos iki gegužės pirmos dienos Afganistane žuvo 6,000 Sovietų karių. Ne vien tik rusai ten žuvo. Gyvybės neteko Sovietų karo jėgose tarnavusieji mobilizuoti kariai. Daugelis žuvo dėl šalčio ir ligų. Sovietų kariai nebuvo pripratę prie šalto Afganistano klimato. Dalį į kapus nuvarė ligos, o daugiausia žuvo susikirtimuose su afganistaniečiais. Rusai įsitikino, kad Afganistano kariai Sovietų karių nebijo. Daugiausia rusų žuvo Pakistano pasienyje. Rusams buvo įsakyta neliesti Pakistano, ir jie nepajėgė sulaukyti ten prieglobsčio ieškančių afganistaniečių. Kalnų oras rusams netiko. Net Sovietų automobiliai ir tankai "kosėdavo", kai pakildavo į kalnus, bet afganistaniečiai, prie

kalnų oro pripratę, galėdavo laisvai tais kalnų takais judėti ir rusams neduoti ramybės. Didokas Sovietų karių skaičius ištisė kojas kalnuose, bet rusai tų kalnų šaulių išgauti nepajėgė. Kovoti pasiryžę rusai nepajėgė nuginkluoti afganistaniečių. Pati galingiausioji Sovietų armija buvo priversta naudoti nuodingas dujas į kalnus pakilusiems afganistaniečiams naikinti, kad nebūtų galimybė tokiems drąsiems vyrams stoti kovon, kaip lygus su lygiu. Brežnevas tikėjosi palaužti afganistaniečių užsispyrimą būti laisviems, bet jam nepasisekė. Jis būtų galėjęs naudoti dar žiauresnes priemones prieš beginklius afganistaniečius, bet neturėjo drąsos.

Įsiveržimu į Afganistaną jis sukėlė viso pasaulio neapykantą. Visas musulmonų pasaulis pasmerkė rusus, įsiveržusius į beginklį Afganistaną. Ir pats Irano mulla Chomeini, rusų propagandos padarytas didėliu Irano tautos vadu, nepajėgia suvaldyti iranėčių pasipiktinimo Sovietų karo jėgų įsiveržimu į Afganistaną. Visos musulmonų tautos ir valstybės reikalauja, kad Sovietų karo jėgos būtų atšauktos iš Afganistano.

Sovietų valdžia norėjo, kad jų Afganistaną atvežtas Babrakas Karmalas užvestų dialogą su Pakistano ir Irano valdovais. Rusai norėjo, kad nors viena musulmonų valstybė pripažintų jų primetą B. Karmalą, bet Pakistanas patarė Karmalo atstovams tartis su rusais apie karo jėgų iškėlimą iš Afganistano, o Irano užsienio reikalų ministeris Gotbžadė visai atsisakė su rusų primetais "pareigūnais" kalbėti. Pastangos pasibaigė visišku nepasisekimu. Niekas su Karmalu ar jo atstovais nenorėjo net pasikalbėti, jų nelaikė oficialiais ar teisėtais Afganistano atstovais.

Andrej Gromyka, nepajėgęs nieko išsiderėti musulmonų valstybėse, išvyko į Vakarus. Jam labiausiai parūpo išsikalbėti su Prancūzijos pareigūnais, apie tolimesnius abiejų valstybių santykius. Rusams, aišku, labiausiai rūpėjo Vakarų Europos pažiūros į Afganistano reikalus. Matyt, kad prancūzų diplomatams buvo pakartotinai pasiūlyta važiuoti ir pasitarimą su vyriausiu Sovietų Sąjungos komunistų partijos ir valstybės vadu Brežnevu. Gromyka įtikinėjo prancūzus pasimatyti su Brežnevu ir tiksliai nustatyti dabartinę būklę Afganistane. Didelis Gromykos užsispyrimas privertė prancūzus nuvykti į Varšuvą ir pasimatyti su Brežnevu. Sovietų hierarchijai tai buvo didelis įvykis: Prancūzijos prezidentas sutiko nuvykti į Varšuvą ir pasimatyti su Brežnevu. Tas pasitarimas nieko naujo Sovietų valdžiai nedavė. Prancūzų prezidento nuomonė mažai kuo tesiskiria nuo prezidento Carterio. Prezidentas Valery Giscard d'Estaing dar kartą, gal kiek aiškiau, pasakė Brežnevui, kad jis privalo atšaukti savo karo jėgas iš Afganistano, jeigu jis nori grįžti prie tų santykių, kurie buvo anksčiau tarp Sovietų Sąjungos ir laisvojo pasaulio.

Tiktai prezidentui Valery Giscard d'Estaing išskridus iš Varšuvos paaiškėjo, kad Sovietų valdžia suorganizavo tokią Sovietų Sąjungos ir Prancūzijos užsienio klausimais konferenciją. Brežnevas rado reikalo įpareigoti konferencijos sušaukimą Lenkijos komunistų partijos pirmajam sekretoriui Gierekui. Be Brežnevo, pasitarime dalyvavo ir Sovietų užsienio reikalų ministeris A. Gromyka. Prezidentas Valery Giscard d'Estaing į pasitarimą buvo pasikvietęs Prancūzijos užsienio reikalų ministerį ir prancūzų ambasadorių Lenkijoje. Ar pasitarimas lietė tiktai Afganistaną, kaip viešame pareiškime buvo nurodyta, ar buvo svarstomi kiti tarptautiniai reikalai, tuo tarpu nežinoma. Tie klausimai paaiškės netolimoje ateityje.

Reikia manyti, kad Varšuvos pasitarime svarbiausias ir pagrindinis klausimas buvo Afganistano padėtis,

DR. S. BACKIS

LIETUVOS VALSTYBĖS TARPTAUTINĖ TEISINĖ IR POLITINĖ PADĖTIS

(Tęsinys)

Sovietinė doktrina dėl Sovietų Sąjungos sienų su laisvais kraštais yra labai aiški: "Sovietų Sąjungos sienos su kapitalistiniais kraštais nėra vien tik suverenumo vykdymo riba, bet ir Sovietų Sąjungos praktika su tais pat dvejų ekonominių sistemų ir dvejų kultūrų, būtent, buržuazinio pasaulio susilietimo linija. Todėl sienų apsaugai yra būtinas ypatingas budrumas" (Ibid. 21 p.). Ir Chruščovas tą principą uoliai gina, skelbdamas, kad Sovietų Sąjunga visomis savo pajėgomis gins bet kurį už pulstą socialistinį kraštą. O kaip sovietai tokį "užpuolimą" suvaidina, mes gerai atsimename iš 1956 Vengrijos tautinio sukilimo likvidavimo. Tam sukilimui pradžia ar vadą davė paties Chruščovo skelbta doktrina apie tai, kad "daug kelių gali vesti į socializmą", taigi antitezė bei sąlyginei subordinacijai Maskvoje.

Sovietinė doktrina dėl Sovietų Sąjungos sienų su laisvais kraštais yra labai aiški: "Sovietų Sąjungos sienos su kapitalistiniais kraštais nėra vien tik suverenumo vykdymo riba, bet ir Sovietų Sąjungos praktika su tais pat dvejų ekonominių sistemų ir dvejų kultūrų, būtent, buržuazinio pasaulio susilietimo linija. Todėl sienų apsaugai yra būtinas ypatingas budrumas" (Ibid. 21 p.). Ir Chruščovas tą principą uoliai gina, skelbdamas, kad Sovietų Sąjunga visomis savo pajėgomis gins bet kurį už pulstą socialistinį kraštą. O kaip sovietai tokį "užpuolimą" suvaidina, mes gerai atsimename iš 1956 Vengrijos tautinio sukilimo likvidavimo. Tam sukilimui pradžia ar vadą davė paties Chruščovo skelbta doktrina apie tai, kad "daug kelių gali vesti į socializmą", taigi antitezė bei sąlyginei subordinacijai Maskvoje.

Sovietinė doktrina dėl Sovietų Sąjungos sienų su laisvais kraštais yra labai aiški: "Sovietų Sąjungos sienos su kapitalistiniais kraštais nėra vien tik suverenumo vykdymo riba, bet ir Sovietų Sąjungos praktika su tais pat dvejų ekonominių sistemų ir dvejų kultūrų, būtent, buržuazinio pasaulio susilietimo linija. Todėl sienų apsaugai yra būtinas ypatingas budrumas" (Ibid. 21 p.). Ir Chruščovas tą principą uoliai gina, skelbdamas, kad Sovietų Sąjunga visomis savo pajėgomis gins bet kurį už pulstą socialistinį kraštą. O kaip sovietai tokį "užpuolimą" suvaidina, mes gerai atsimename iš 1956 Vengrijos tautinio sukilimo likvidavimo. Tam sukilimui pradžia ar vadą davė paties Chruščovo skelbta doktrina apie tai, kad "daug kelių gali vesti į socializmą", taigi antitezė bei sąlyginei subordinacijai Maskvoje.

kaip paskelbta viešame pranešime, kitų svarbesnių klausimų neaptarta. Visiems tektų tik džiaugtis, kad prancūzai šiuo atveju priėmė prezidento Carterio poziciją; būtų dar geriau, jeigu prancūzai pasektų jo poziciją ir Maksvos olimpiados bei detentės klausimais.

Savo žodžiais ir sakiniiais Prancūzijos prezidentas V. Giscard d'Estaing pasakė Brežnevui, kad rusai privalo atšaukti savo jėgas iš Afganistano, neprimetant jiems jokių Karmalų. Prez. Giscard d'Estaing ir klausyti nenorėjo apie Sovietų karo jėgų nuvykimą į Afganistaną pagal Afganistano vyriausybės prašymą. Ji galėtų ir atšaukti Sovietų karo jėgas... Prancūzai, kaip ir amerikiečiai, šia pasaka nebetiki.

Prancūzijos prezidentas tarė Brežnevui kelis teisingus žodžius, bet Sovietų sukčiai vis tiek laimėjo Varšuvos konferencijoje. Sovietų spaudoje jie skelbia, kad L. Brežnevas tarėsi Afganistano reikalais su aukščiausiais Prancūzijos valstybės vadais. Be to, vykimas į Varšuvą paliko labai blogą skonį Washingtone. Valstybės sekretorius Edmund Muskie nusiskundė, kad prancūzų vyriausybė pirma slapta susitarė su Maskva, o vėliau tik viena diena prieš Varšuvos konferenciją pranešė sekretoriui, kad tokia konferencija vyks Varšuvoje. Šitas slapstas susitarimas paliko nemalonų "degaulliską" skonį Washingtone, o gal ir kitur.

mo grobikui savo grobį įteisti, kaip sako žinomas vokiečių juristas W. Schaetzels. Tačiau sovietų akimis tai yra "įvykęs faktas" ir tą faktinę padėtį visi juristai turėtų pripažinti teisėtu. Gindami Lietuvos bylą ar žiūrėdami, kokia yra Lietuvos valstybės tarptautinė teisinė padėtis, tatau turime visada atsiminti.

Be to, gindami Lietuvos bylą, mes taip pat neturime pamiršti ir to fakto, kad Lietuva nėra naujagimė valstybė, ar tik "konjunkturnė" valstybė, kaip kartais vienas kitas autorius išreiškia. Lietuvos valstybės kaip tarptautinės bendruomenės nario juridinis statusas savo šaknis turi Lietuvos valstybės jau nuo XIII amžiaus trunkančioje politinėje nepriklausomybėje. Tegul tas status amžių būvyje kitų ir grobioniškų kaimynų buvo pertraukiamas, bet jo esmė visada gyva lietuvių tautoje ir yra labai svarbus argumentas kovai dėl Lietuvos suverenumo vykdymo atstatymo.

Susipažinę su žinomais faktais, su tarptautinės teisės doktrina, jurisprudencija ir su Sovietų Sąjungos doktrinomis ir praktika mums rūpimais klausimais, susipažinę su Vakarų nusistatymu nepripažinti de jure Lietuvos prie Sovietų Sąjungos prijungimo, dar turime prisiminti ir Stimsono doktriną. Pagal ją tarptautinė teisė neleidžia pripažinti smurtu sudarytos faktinės padėties teisėta padėtimi. Šią doktriną 1932 priėmė Tautų Sąjunga. Ją 1933 m. pripažino Chaco deklaracija, tais pat metais Saavedra — Lamas paklitas, 1948 Bogotos aktas, Atlanto Charta ir Jungtinių Tautų Paktas. Bet toks įvykių faktų pripažinimas, ar nepripažinimas galutinai priklauso kiekvienos valstybės nusistatymui. Kaip yra nusistatę Lietuvos valstybės del Sovietų Sąjungos agresijos padarinių nepripažinimo, kaip įvairios Vakarų valstybės laikosi Lietuvos atžvilgiu, reikėtų peržiūrėti atskirų valstybių laikysena, jų diplomatinę praktiką bei jų jurisprudenciją. Šiuo klausimu neseniai yra pasirodžiusi dr. D. Krivicko studija "Lietuvos Tarptautinis Status", "Varpas", 1958 Nr. 3/4, 71-82 psp. Panaši studija anglų kalba yra "The Baltic Review", 1957, Nr. 12. ("The Continued Legal Existence of the Baltic States"). Todėl neverta čia kartotis. Trumpai galima esama padėtis taip apibūdinti. Dauguma Vakarų valstybių tebeprapažįsta de jure Lietuvos valstybės egzistenciją. (Bus daugiau)

Burmos sportininkai nutarė nevažiuoti į Maskvoje ruošiamą olimpiadą.

PETRAS TARULIS

ZIRGELIAI PADEBESIAIS

SIMAS KURKULGIS IR KITI

(Tęsinys)

O gal įvyko konfliktas su šia aplinka, kurioje, atvirai pasakius, jis aknščiau visai gerai jaučiasi? Arba jo širdies, jo gražiųjų jausmų paniekimas čia suvaidino sprendžiamąjį vaidmenį? Kiekviena trumpai pasakoma priežastis, kurią ar jis pats, ar kas kitas dabar nurodytų, greičiausiai būtų tik pavėluotai sugalvotas ir silpnas paaiškinimas, be to, melagingas Stasiulio teisinimas ar pasiteisinimas.

Stasiulio pasaulis visai kitoks negu aplinkinių. Jis nesirūpina ir nemato, kad visi kiti ne taip jau jį vertina, kaip anksčiau...

— Menkučiai tie žmoneliai, — lengva užuojautą šypsosi Stasiulis, — štai visai kitaip jie su manim sveikina, kai aš nustoju vietos, kurioje jie buvo pratę mane gerbti ir vertinti. Jie rodo man palankumą tik todėl, kad aš buvau jiems reikalingas, o gal pavojingas? Tiek to!

Ir jis nusprendė, kad čia pateisinamas reiškinys, kai vis dažniau pastebėdavo savo asmens nevertinimo žymę.

Jis jaučią, kad štai vienas, štai kitas nuo jo

nusigrįžta. O pats Stasiulis, matyt, dar tebebuvo apie save tos pačios nuomonės: jis tebėra tas pats, kaip buvęs, ir jam gyvenime priklauso geresnė, šimtą kartų geresnė padėtis, negu dabar laikinai, per kažin kokį klaidų nesupratimą jis turi...

Stasiulis, paniekinamai šypsodavęs, kai pastebėdavo, kad sėdintis ant suoliuko pažįstamas referentas, jam pro šalį einant, staiga susidomi "Aidu" ir visai nieko aplinkui nemato. Tegu nemato! O ponitė, kuri anuomet taip lipšni būdavo, Stasiulį pamačius Laisvės alėjoje susimeta ir nežinodama kur akis padėti, kad tik nereikėtų prisiversti parodyti malonų, kaip pridėra tokiai išauklėtai poniai, veidą, tuojau skuba prie vitrinos. Bet, gaila, nepataikė; jai teko porą minučių spoksoti į užraktus, durų rankenas ir baltas tualetų kriauklės... Vargšė ponitė...

O, ne!

Šiandien Stasiulis dar visai kitoks. Šiandien dar nepastebėsit anų tragiškojo galo žymių. Tai visa ateis gerokai vėliau, gal po keleto neįjuntamo, bet tolydžiai didėjančio smukimo graudingų metų...

Kai jis dar buvo banko menkoje tarnyboje, dar šiaip taip laikėsi. Bet banko pareigūnai vieną kartą rado, jų manymu, patiesinamą progą

patenkinti savo neapykantą Stasiuliui. Jis nieko nepranešęs neatvyko į darbą. Jie nusprendė, kad jų vadinamoji "kantrybės taurė" jau sklidina! Tuojau buvo parašytas raštas, kad Stasiulis nuo tokios ir tokios dienos iš banko tarnybos atleistas. Bet banko pareigūnai vis tik neaukiau jautėsi ir nenorėdami su Stasiuliu susitikti, pasiuntė jam šį raštą į namus. Ir visi pasistengė nepastebėti, kad Stasiulis iš viso kada nors čia buvo...

Šiaip pamažu, visai pamažu, sau nepastebimai, kitiems truputį juntamai jis menkės, neteks atsparumo, nustos dabar aštrios savigarbos ir pasitikėjimo savo jėgomis. Ir pagaliau, vogčia, nežymiai prisitars anoji baisi diena, kada jis ras sau vietą sniegelio apipustytas ant tų lentgalų Zanavykų gatvėje, kieme, kiauroje malakineje...

Smuikininko — taurios ranks, elastinga eisena, ramus išmintingas žvilgsnis. Jo vilkimas kostiumas niekados neatrodo nepakankamai naujas. Jis efektingai, kaip geras kino aktorius, bet kitų žmonių tarpe, laikosi, kaip išmintingas vyras. Banko administracija aistringai jo nepažinojo ne tik todėl, kad jis ateina į darbą nedarbingas, reikarčiai pavėluoja ar dingsta porai dienų, bet svarbiausia todėl, kad į grasinimus atleisti, iš tarnybos, jis žiūrėdavo ramiai — abejin-

gai. Kai kam net susidarė įspūdis, kad Stasiulis laikė savo asmenį kažin kokių įžeidimų šią menką tarnybėlę ir tą, kaip jam atrodė, beprasmi darbą.

O jei kas iš vyresniųjų ir pamėgindavo su juo pasikalbėti, tuojau atkandavo dantį. Pradžioje, kai kas mėgino Stasiuliui "patarti, atkreipti jo dėmesį", bet dėl tokio pokalbio pabaigoje jausdavo, kad Stasiulis greičiau jiems patiems iškalbinėja. Ir nieko daugiau nelikdavo, kaip tik atsiprašyti...

Kai vieną kartą buhalteris, kožkokį asmenį niekindamas, prie Stasiulio jį pavadino "subjektu", tai Stasiulis ramiai šypsodamasis pastebėjo:

— Bet daug blogiau būna, kai subjektas lieka tik objektu...

Taip, žinoma, — ant greitųjų atsakė buhalteris, kurio galvoje dabar maišėsi sąskaitos, debetai — kreditai, saldo. Bet jis tuojau susigavo, kad nesuprato, skersomis pažiūrėjo į Stasiulį: ar nesitęčioja? Vargas, kad jo galva dabar nepajėgė sutalpinti banko neliečiančių dalykų. Ir jis skubiai paklausė:

(Bus daugiau)

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

TRYŠ SVARBŲS DALYKAI

Rašydamas pirmąjį laišką Korintiečiams Ap. Povilas sako: "Taigi dabar pasilieka tie trys dalykai: "Tikėjimas, Viltis ir Meilė, tačiau didžiausias tarp jų yra meilė" (1 Kor. 13:13). Atkartotina pasakytą, kad visi trys minėti dalykai yra svarbūs krikščionims, bet svarbiausia ir labiausiai reikalinga yra meilė. Rom. 13:10: "Meilė nedaro nieko pikta artimui, todėl meilė yra įstatymo įvykdymas". Taigi galima sakyti, kad meilė yra paklusnumas visiems Dievo reikalavimams. Pats Išganytojas sako: "Šitas yra mano įsakymas, kad mylėtumėt vienas kitą, kaip aš jus mylėjau. Niekas neturi didesnės meilės kaip tas, kas guldo savo gyvybę už savo draugus" (Jono 15:12, 13). Rom. 12:9 skaitome: "Meilė tebūnie be veidmainystės". Tikra, neklastinga, norinti daryti gera kitiems. "Meilė nepavydi, nieško savo naudos. Meilė neieško pasigiežti už piktą, ji nepasiduoda piktumui. Meilė nesidžiaugia neteisybe, bet su džiaugsmu priitaria tiesai".

SV. RASTO TYKINETOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N. Y. 10303

ninkų vyriausybės padidinta ligi 150 ha.). Atlyginta buvo vidutiniškai 27 litai už vieną nuosavybę ha. Už duodamąją žemę buvo nustatyti išperkamieji mokesčiai — nuo 18 ligi 252 lt. už vieną ha, išmokami per 36 metus. Pirmiausia žeme turėjo būti aprūpinti savanoriai kariai, (be atlyginimo), bežemiai ir mažžemiai. Pasikeitė Lietuvos valstys — išaugo visur nauji vienkiemiai, naujos sodybos. Užsienio valstybės, kurių reikijos iš pradžių buvo prisibijota, taip pat pripažino, kad žemės reforma Lietuvai buvo tikrai reikšminga. "Žemės reforma išgelbėjo Lietuvą nuo komunizmo ir leido jai nepriklausomai bei kūrybingai tvarkytis iki II pasaulinio karo rusų okupacijos" (LSS, 156). Emigracija užsienį smarkiai sumažėjo.

VYRIAUSYBĖS KRIZĖ. NAUJOJI KONSTITUCIJA

Pradžioje buvusi darni dviejų didžiųjų politinių partijų — KD ir VL koalicija ilgainiui pradėjo irti. Nesutarimai ypač išryškėjo, svarstant Konstitucijos ir Žemės Reformos įstatymus. Ben dradarbiavimas darėsi nebeįmanomas ir todėl 1922. II. 1 dr. K. Griniaus kabinetas atsistatydino. K. D. buvo užsispyrę praveisti savo partinį ir klerikalinį nusistatymą (M. Slezevičius). Prikišo jiems ir tai, kad jie sten

giant įstatymą svarstyti, buvo gerokai pasikarščiota, balsavimas už visą įstatymą buvo dramatiškas (LSS, 154). Pagaliau 1922. II. 15 Žemės Reformos Įstatymas buvo priimtas. Už jį balsavo 52 KD bloko atstovai ir vienas nepartinis, kitą susilaikė arba balsavo prieš. Įstatymas numatė, kad majoratai, carų dovanotieji dvarai turi būti konfiskuoti be atlyginimo. Patikta nenusavinama norma — 80 ha (2 1929 mt. tauti-

STEIGIAMOJO SEIMO SUKAKTIS

(Tęsinys)

Tuo metu vyko kovos tarp rusų ir lenkų. Vilniaus sritis buvo užimta rusų. Poilgų derybų Sov. Rusija pagal sutartį sutiko atitraukti savo kariuomenę. 1920 mt. rugpjūčio mėnesį lietuvių įstaigos pradėjo keltis į Vilnių. Seimo posėdis praėjo pakilia, džiaugsminga nuotaika. Bet neilgai. 1920 mt. spalio 7 d. lenkai pasirašė sutartį, pagal kurią Vilnius paliekama Lietuvai, o po poros dienų "sukilęs" gen. Želigovskis užėmė Vilnių ir pradėjo brautis į Lietuvą. Lietuvos gynimui organizuoti buvo sudarytas Vyriausias Lietuvos Gynimo Komitetas, kurio pirmininku buvo paskiriamas M. Slezevičius. Taip pat buvo priimtas Mažosio Seimo sudarymo įstatymas. Kiti Seimo atstovai turėjo vyksti į kraštą, informuoti apie sunkią valstybės padėtį, šaukti savanorius. Mažasis Seimas veikė 3 mėnesius.

St. Seimas svarstė ir Klaipėdos krašto, kuris buvo Antantės valstybių žinioje, prijungimo reikalą prie Didž. Lietuvos. 1923. I. 15 d. sukilimu šis reikalas išsprendė Lietuvos naudai. V. Čepinskis iškėlė Seime savo universiteto steigimo reikalą jau 1921 mt. Švietimo ministras K. Jokantas pateikė svarstyti universiteto statuto projektą. Iškilo diskusijos dėl universiteto autonomijos, dėl "katalikų" fakulteto ir pan. "Seimas nesiskaito su tais piliečiais, kurie nėra katalikai, laužo jų sąžinės laisvę... Juodasis Mykolas pasirodys ir čia galingesnis už Baltąjį Mikolą" (V. Čepinskis). M. Slezevičius parėmė V. Čepinskį. Pagaliau vyriausybė, nesulaukusi universiteto statuto priėmimo, 1922. II. 16 d. įsteigė Lietuvos Universitetą Kaune, su plačiomis autonomijos teisėmis. Turėjo veikti 9 fakultetai. Pirmuoju universiteto rektoriumi buvo patvirtintas chem. Jonas Šimkus.

ZEMĖS REFORMOS ĮSTATYMAS

Vienas iš reikšmingiausių St. Seimo darbų buvo Žemės Reformos Įstatymo paruošimas. Lietuvos valstiečiams, kurie sudarė apie 75% krašto gyventojų, priklausė tik apie 50% žemės, kita — caro valdžiai, majoratams ir bajorams dvarininkams. Iš visų valstiečių apie 30% buvo bežemiai ir mažžemiai. Kamiečių skurdas buvo ypatingai didelis, vertė emigruoti į kitus kraštus laimės ieškoti. Reikėjo užkirsti kelią bolševizmui, tesėti pažadus savanoriams. Daugiausia žemės reformos reikalą kėlė A. Rimka (VL) ir M. Krupavičius. Pastarasis buvo radikaliai šiuo reikalu nusistatęs.

Visos partijos savo programose pripažino žemės reformos reikalą, tikėjo klausimas, kokią žemės norma turi būti nustatyta ir ar atlygintina buv. savininkams už nusavintą žemę. Dar

prieš St. Seimą laik. vyriausybė buvo išleidusi eilę potvarkių dėl žemės valdymo ir tvarkymo, kaip miškų naikinimui sustabdyti. Valst. Taryba buvo išleidusi įstatymą savanoriams aprūpinti žemę. Užkirsti kelią spekuliacijai (dvarininkai pardavinėjo savo žemes ir miškus), St. Seimas išleido laikiną Žemės Reformos įstatymą. Buvo gyvas reikalas sudaryti žemės fondą. Pasitūlyta pirmiausia nusavinti majoratus ir privilegijai įsigytus dvarus. Lenkų frakcija priešinosi.

Pagrindinį Žemės Reformos įstatymo projektą referavo K. Ambrozaitis (KD). Min. J. Alek sa pateikė vyriausybės projektą. Ilgai buvo diskutuota, svarstant atlyginimo už nusavintą žemę ir išperkamojo mokesčio dydį už gautą žemę. Buvo parežta, kad žemės reformos reikalas yra ne tiek ekonominis, kiek socialinis. "Valst. liaudininkų atstovai priešinosi, kad dvarininkams būtų atlyginta už nusavintą žemę. "Jie pagrobė žemę iš valstiečių" (J. Kriščiūnas). Įdomu, kad socialdemokratų reikalavo stambesnių dvarų neskaldyti, bet atiduoti valstybei ar savivaldybėms. Kun. A. K-upavičius ir kiti KD bloko atstovai reikalavo, kad bažnytinės žemės turi būti joms paliktos. Griežtai tam priešinosi soc. liaudininkų atstovai. Bai-

A. A. KOTRINA KARVELIENE

1980 m. gegužės 20 d. staiga mirė mūsų mylima žmona a.a. Kotrina Karvelienė, gyv. Michiana, Mich. Nuliūdę lieka: vyras Steponas Karvelis, dukterys — Jacqueline su vyru Clare Holzgrebe, Patricia su vyru Donald Moreton, Mary Barbara su vyru Steven Toth ir anūkai; taip pat sesuo Marsha su vyru Frederick Batchelor ir brolis William Romanenko su žmona Lucille.

Kūnas pašarvotas Rees laidotuvų koplyčioje, Hobart, Ind. Lankymas ketvirtadienį nuo 2 val. popiet ligi 9 v. vak.

Laidotuvės įvyks penktadienį, gegužės 23 d. Iš Rees laidotuvų koplyčios kūnas bus išlydėtas 10:30 val. ryto į Saint Briget katalikų bažnyčia Hobarte, kur 11 val. bus atlaikytos šventos Mišios. Po Mišių velionė bus išlydėta į šv. Kazimiero Lietuvių kapines, Chicagoje.

Visi a.a. Kotrinos Karvelienės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

KAPŲ PUOŠIMO DIENĄ — "MEMORIAL DAY"

Pirmadienį, gegužės 26-ąją, 1980 m.

Lietuvių Tautinėse Kapinėse įvyks išpūdingos apeigos

Lygiai 11 valandą ryto nuo kapinių vartų prasidės eiseną aplink kapines iki paruoštos estrados. Eisenai ir programai dūdų orkestrą paruošė ir vadovaus PETRAS ZALŪBA. Don Varnas Post #986 vadovybėje Julius Levanas ir Moterų Auxiliary Unit #986 vadovybėje Madam Rita Radcliff dalyvaus eisenoje, pagerbs žuvusius karius. Solo giedos dainininkas ALGIRDAS BRAZIS. Kapinių direktorius, Rev. EUGENIJUS GERULIS sukalbės ir kvokaciją ir konvokaciją. Pagrindinę kalbą pasakys Rev. ANSAS T RAKIS. Programą praves (M.C.) direktorius MOTIEJUS BATUTIS.

DEMESIO, NETURINTIEMS AUTOMOBILIŲ! LYGIAI 9 v. r. nuo Universal Savings and Loan Assn. (18th St. ir Halsted) išeis autobusas (Valley Transit School Bus) ir sustos sekanciose vietose: prie Ridiko koplyčios, esančios 3354 S. Halsted St., Darius-Girėnas Hall (4416 S. Western Ave.), ir prie Marquette Hall (69th ir Western Ave.). Atgal į Čikagą nuo kapinių vartų išeis 5 valandą popiet. Kaina į abi puses \$3.00. — Būkite laiku nurodytose vietose.

Visus lietuvius kviečia dalyvauti ruošiamose apeigose LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ VADOVYBĖ

ra.ome visus dalyvius pavaikščioti po šias gražias kapines, pamatyti puikius paminklus ir pasirinkti vietą savam sklypui. Kapinių pareigūnai suteiks Jums pageidaujamą informaciją.

ILLUANOIAN NATIONAL CEMETERY, 8201 So. Kan Ave., Justice, Ill. 60438. Tel. (312) 458-0638.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKĖTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: Olympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: Lafayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS (LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET RRepublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Tel. Yards 7-1911

SOPHIE BARCUS

RADIOJO SEIMOS VALANDOS

Vilios programos iš WOPA

1498 W. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00

4:30 val. vak. šeštadieniai ir sekmadieniai nuo 8:30 iki 9:30

val. ryto.

Vadėja Aldona Daukša

Telef.: Hlbnlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTIS

Programos vadėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakare.

Vilios laidos iš WOPA stoties, banga 1490 AM.

St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.

iš WTIS stoties 1110—AM banga.

2646 W. 71st Street

Chicago, Illinois 60629

Telef. 778-5374

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446

Pirma ligoninė pagal susitarimą.
Jei nestalipia, skambinti 374-3004

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Westchester Community Hospital
Medicinos direktorius

938 E. Manhattan Rd., Westchester, IL.

VALANDOS: 9-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.

Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — 55 3-5992

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

Val. antrą, 1-4 popiet.

VIESNIA IS KANADOS

Buvo staigmena, kai ponia Sofija Adomaitienė paskambino, kad ponia M. Yokubynienė iš Toronto, Kanados vieši Chicago, ir pakvietė atvykti pietums.

Prieš antrąjį karą ir anksčiau, mūsų pažintis su pp. Yokubynais, Indreliais ir Novogrodskais prasidėjo SLA seimuose, o karui pasibaigus, ALTOs suvažiavimuose. Savo laiku p. Yokubynienė ir p. O. Indrelienė Naujienose bendradarbiavo, kai Marytė Jurgelionienė redagavo "Motery Skirij" Naujienose, Nora Gugienė taip pat kurį laiką redagavo minėtąjį skyrių. Tais laikais su kanadiškais ryšiai buvo glaudūs kas lietė visuomeninį gyvenimą. A. a. Novogrodskas taip pat buvo Naujienų bendradarbis.

Marytės Jurgelionienės dėkui, kuri tada ėjo "Naujienų" administratorės pareigas, išsilo moterų gražus būrys to laiko veikloje. Jurgelionienė sugebėjo ir šiaip pritraukti daug bendradarbių. Išliko katastrofa. Jurgelio-

nienė su kita bendradarbe mašina vyko į Detroitą laikraščio reikalais ir žuvi auto su, traukiniu susidūrimu.

Gaila, kad nebuvo progos ilgiau su ponia Yokubynienė pasikalbėti, nes viešnia kitą rytą turėjo išvykti į Kanadą. Ji Chicagoje buvo sustojusi aplankyti savo giminių pp. Škerių. Ji sakė, kad daug torontiešių išsikėlė gyvenai į Los Angeles. Ponia Yokubynienės vyras mirė prieš 8-rius metus. Paklausta: kaip gyvena skulptorius Jokubas Dągys? Ji sako: Gerai pažįstu. Man patinka jo knygos — lyrika ir šiaip gyvenimo nuotrupų gabaliukai savo paprastumu, be literatūrinio puošmenų, nepretenčių, profesionalų rašytojų statusui, "Dągys klajoja ir dejuoja", jo vėlesnioji knyga.

Buvo labai malonu su gerbiama viešnia po tiek laiko susitikti ir nors trumpai pasikalbėti. Ta proga viešnia aplankė ir parodą Čurionio Galerijoje, kur dabar vyksta bendroji lietuvių dailės paroda. M. S.

JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPA KLAIPEDA

Gegužės mėn. 12 d. 7 v. v. Latojų bute įvyko Cicero Jūrų šaulių Klaipėda valdybos posėdis. Šiame posėdyje dalyvavo 10 narių.

Posėdį atidarė kuopos pirmininkas K. Milkovaitis ir patiekė svarstyti bei aptarti eilę klausimų. Sesė A. Kasiubienė perskaitė pračio posėdžio protokolą. Tiek patiektoji darbotvarkė, tiek ir perskaitytas protokolą jokių klausimų nesukėlė ir buvo priimti.

Pirmiausia buvo paliesta pirmoji artimiausiu laiku įvyksianti šventė, — Kapinių Diena. Priminta visiems Klaipėda Jūrų šauliams, kad gegužės mėn. 26 d. 10 val. su žieminėmis uniformomis rinktis į Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse, prie kapų steigėjo paminklo, nes ten bus laikomos iškilmingos pamaldos už mirusius. Po pamaldų kuopos šauliai aplankys mirusiųjų šaulių kapus. Į Kapinių Dienos iškilmingas pamaldas kviečiami ir uniformų neturintieji šauliai.

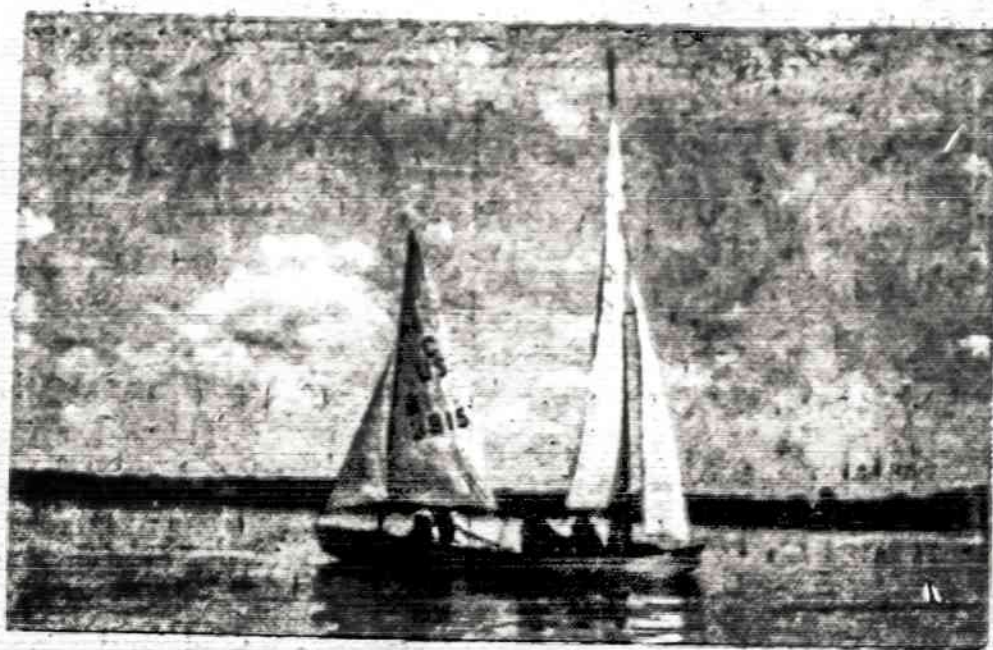
Sekantis renginys bus Baisiųjų Birželio dienų minėjimas, kuris įvyks birželio 15 d. Cicero apylinkėje. Rengia ALTas ir mūsų kuopos šauliai dalyvauja su dviem vėliavomis. Tą pa-

čią dieną Brighton Parke irgi yra rengiamas šių dienų minėjimas ir mūsų kuopa su dviem šaulius su kuopos vėliava.

Yra numatoma surengti iškilmes prie Romo Kalantos paminklo. Jos būtų tikę surengti gegužės mėnesį, kada jis atidavė savo gyvybę už Lietuvos laisvę, bet kadangi dar yra ruošiami prie paminklo kai kurie patvar-kymai, tai data bus paskelbta vėliau.

Pasiruoškime visi dalyvauti Klaipėda Jūrų šaulių rengiamoje gegužinėje. Ji įvyks birželio mėn. 22 d. ponų Grinių ūkyje. Priminta visiems Klaipėda Jūrų šauliams, kad gegužės mėn. 26 d. 10 val. su žieminėmis uniformomis rinktis į Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse, prie kapų steigėjo paminklo, nes ten bus laikomos iškilmingos pamaldos už mirusius. Po pamaldų kuopos šauliai aplankys mirusiųjų šaulių kapus. Į Kapinių Dienos iškilmingas pamaldas kviečiami ir uniformų neturintieji šauliai.

Sekantis renginys bus Baisiųjų Birželio dienų minėjimas, kuris įvyks birželio 15 d. Cicero apylinkėje. Rengia ALTas ir mūsų kuopos šauliai dalyvauja su dviem vėliavomis. Tą pa-

Pirmoji diena skiriama pramoginiams reikalams. Atvykę su siraš nakvynės, pasimaudys Michigano ežere, o vakare i vyks Union Pier Lietuvių salėje links mas vakaras. Čia bus patiekta vakarienė, veiks bufetas, loterija gros šaunus. Markausko orkes tras.

Sekanti diena skiriama oficialiai Jūros Dienos daliai. Iš rytų ponų Keraičių Gintaras vasarvietėje, bus vėliavų pakėlimas ir po to čia pat šaulių Sąjungos Tremtyje kapelionas kun. J. Borrevičius atlaikys pamaldas. Po pamaldų bus nuleistas vainikas į ežero bangas, tuo pagerbiant žuvusius už Lietuvos laisvę, Union Piere bus iškabinti du trys plakatai, kurie jums suteiks visas reikalingas informacijas.

Union Pier vyksta nuosavomis mašinomis. Būtų gerai, kad šauliai galėtų paimiti ir tuos, kurie neturi mašinų. Visi kuopos nariai yra prašomi parinkti fantų būsimai loterijai. Fantus prašome i teikti sesei R. Lotužienei. Šiame mūsų parengime jau sutiko dalyvauti Vytauto Didžio Rinktinės šauliai ir Gen. T. Daukanto jūrų šauliai. Jeigu sąlygos leis, maloniai yra kviečiami ir kitų vietovių broliai ir sesės šauliai ir visa lietuviškoji visuomenė.

Aš manau, kad visi mūsų kuopos nariai buvo gavę žiniaraštį Nr. 1/80. Ten irgi buvo minėta, kad š. m. rugpjūčio mėn. 9-10 dienomis Clevelande įvyks ILS- ST Kultūrinis Savaitgalis. Iš Chicago vyks autobusai. Clevelandiečiai galvoja visus atvykusius apgyvendinti privačiai pas šaulius, kad nereikėtų rūpintis ir mokėti už nakvynę. Jie kruopščiai ir gražiai rengiasi svečius priimti. Kelionė autobu su kainuos maždaug 30-32 dol. asmeniai. Prašome Klaipėda jūrų šaulius jau dabar registruotis. Registruokites pas kuopos vicepirmininkus: Juozą Mikulį ir Augustiną Ašoklį.

Ap. Skopas

TRUMPAI

— Ponia J. Linkus iš Edwardsburg, Mich., apsigyveno Oak Lawn apylinkėje. Keisdama adresą ir atsijusdama prenumera-tą, ji parėmė Naujienų leidimą \$15 auka. Dėkui.

— Skaitytas A. J. iš Pensilvanijos atrašė tokį laišką: "Siunčiu \$10 dėl Naujienų, kad jos kaip nors išsilaikytų, bent kol aš galiu skaityti. Mano akys pradėjo silpnėti. Savo raštais muškite už okupantą rusą ir jo tarnaičius — bendradarbiautojus ir tiltininkus, dirbančius už svetimus."

— Pobūvis vakariene LKDS konferencijos atstovams ir svečiams prasidės gegužės 24 d. 8 val. vakare Marquette Parko parapijos salėje. Prašome iš anksto registruotis, skambinant telefonu 523-8330 ar WA 5-1964. Vakariene — auka \$10.

— Amnesty International ant-radienį pakaltino Zairės valdžią, kad šimtai politinių kalinių žuvo badu džiunglių koncentracijos stovyklose, arba buvo nukantinti bei sušaudyti.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-8737
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IS EUROPOS SANDELJIU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 8-2737
V. VALANTINAS

Birdingai dėkoju gydytojams dr. A. Maciūnui ir dr. Z. Danilevičiui už rūpestingą medicinišką pagalbą. Taip pat dėkoju inž. D. Adomaičiui, ponoms: Emilijai Kolbieniei, dail. Barborai Morkūnienei, kol. Vėrai Švabienei, Sofijai Butkieni, seslei Mercedes, Juozui Mačėnui ir visiems kitiems už visokeriopą pagalbą maistu, priežiūra, už gėles ir slaugymą mano sunkioje plaučių uždegimo ligoje. Seselems kazimierietėms ypatinga padėka. Be jūsų pagalbos gal jau būčiau aname pasaulyje. Amžinai būsiu Jums dėkingas. Mikas Sileikis

STEIGIAMOJO SEIMO SUKAKTIS

(Akelta iš penktos puslapio)

gesį aprūpinti bažnyčias bei įvairias jų organizacijas žeme, sudaryti atskirą bažnytinį fondą. M. Krupavičius, atsakydamas M. Slezevičiui, pabrėžė, kad atsakomybė už visus LSD pusės daromusėjimus išardyti bendrą darbą turi kristi tik ant jų pačių. — 1922. II. 8 Seimas patvirtino naują ministrų kabineta su inž. E. Galvanausku priešakyje. Daugumas jo kabineto narių buvo nepartiniai, už naująjį kabineta balsavo 49 KD bloko nariai, prieš balsavo — 23 atstovai.

LIETUVOS VALSTYBES KONSTITUCIJA

1922. II. 24 d. St. Seimas pradėjo svarstyti Lietuvos Valstybės Konstituciją, reikala, kuriam jis svarbiausia ir buvo pasauktas. Projektas buvo paruoštas 14 žmonių komisijos. Referavoteis. Ant. Tumėnas (KD). Buvo apsisota ties Prancūzijos parlamentarine sistema. Projektas buvo priimtas kovo 2 d. Paskiau buvo skaitomas kiekvienas konstitucijos paragrafas papunkčiui. Ginčytasi dėl cenzūros, mirties bausmės, dėl prezidento institucijos, dėl kariuomenės organizavimo milicijos pagrindais, dėl privalomo, tikybos, dėsnymo mokymo ir kt. Kariuomenės grupės buvo priesingos. Po labai ilgai užsitęsusių diskusijų, pagaliau konstitucija buvo priimta 1922 m. rugpjūčio 1 d. KD bloko, vieno nepartinio ir daugumos žydų frakcijos balsais. Susilaikė SD ir SLD atstovai. Lenkai ir vokiečiai balsavime nedalyvavo.

Priimtoji 1922 mt. konstitucija buvo viena iš moderniausių pažangiausių ir demokratiskiausių konstitucijų. "Ši konstitucija stipriai išreiškė parlamentariją sistemą prancūzų pavyzdžiu "ir" yra vieningas, logiškas vienetas — vienos kūrybinės minties išdėstymas" (prof. M. Romeris). — VLIKas savo 1945 VII. 3 d. nutarimu pripažino, kad, atstatant Lietuvos nepriklausomybę, reikia vadovautis šia teisėtai nepakeista konstitucija.

(Bus daugiau)

BALTRUKONIO PAMOKYMAI

— Isakymas nekaltėti netiesos netikslus čia žemėje. Dažnai reikia meluoti. Kai turtingas stengias vargšą apvogti, jis turi meluoti nieko gera neturintis. Kai valdžia gobsi vogti, nesakyk jai visko: atims paskutinį švarą. Jei silpnas, nesakyk galin-gam teisybę: prarys su skudurais. Jei gudrus nori tave kvailą, atlinkyti, pranešk, kad nebusi namie: atėjęs apgaus. Jei darbdavys duoda per daug darbo, meluok kiek tik gali. Kitaip besistengdamas išsikvosi per anksti jėgas. Gydytojui nepasakyk savo ekonominės padėties, jei kiek skatiki turi, nes paskutinius atims. Advokatu meluok kiek galėdamas: pasakę teisybę, duosi progos jam užvilinti bylą ir iščiulpti daugiau pinigų. Dvasininkui nesakyk teisybės apie turą, nes Dievo vardu kaip magnetu ištuštins kišenes. Tiesa turi rungtyniauti

REAL ESTATE

Namai, Zeme — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS. DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7743

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms seimoms.

• MORINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUGTI, nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užieiti mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.

Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.

Virs 500-tai namų pasirinkimui.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

Independently owned and operated

HELP WANTED — MAI E-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

COOKS
Evenings. Must Apply in Person. Salary Open. Apartment available. Hospitalization insurance.

PARKWAY RESTAURANT
3035 Belvidere Waukegan, Ill. 336-0222

COUPLE
Help exchange for small furnished country cottage. 8 hours Saturday for male. 16 hours Wednesday and Thursday for female. Call in English between 7-9 P.M. — 985-9112

PERSONAL
Asmenų ieško

MIDDLE AGE, intelligent, secure Ukrainian man seeks good Christian woman, age 45-60, for friendship and marriage. Enclose photo, if possible, and phone number. Write: Box 241 c/o Naujienos 1739 S. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

Optimistas yra asmuo, kuris vykdamas meškerioti pasiima keptuvę.

su melu. Tiesos arkliau jodinėjamas, žmogus nujoja į peklą. Bent čia žemėje esančia. O ji didele, sunkiai išbrendama, su taisybe raguotų vėlinių.

Kazimieras Baltrukonis, Vienybės 9 nr.

— Horoscopes or Astrologia Tarot Card Readings. Saturday 11 to 5 no appointment necessary. ELINOR JAKSTO, 17 N. STATE St., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 or 925-8392. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

ELECTROS IRENGIMAI, PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesišio greičiu, garantuoti ir saūningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 M. AMZIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

GENERAL REMODELING
Alumini langai, durys, medžio apmušimai. • Stalčius darbai, cemento laiptai, portai, stogai ir visa kita. FETINGIS CONSTRUCTION 7152 So. Kedzie Avenue Tel. 776-8505

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės Pardavimas ir Taisymas 2646 West 69th Street Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

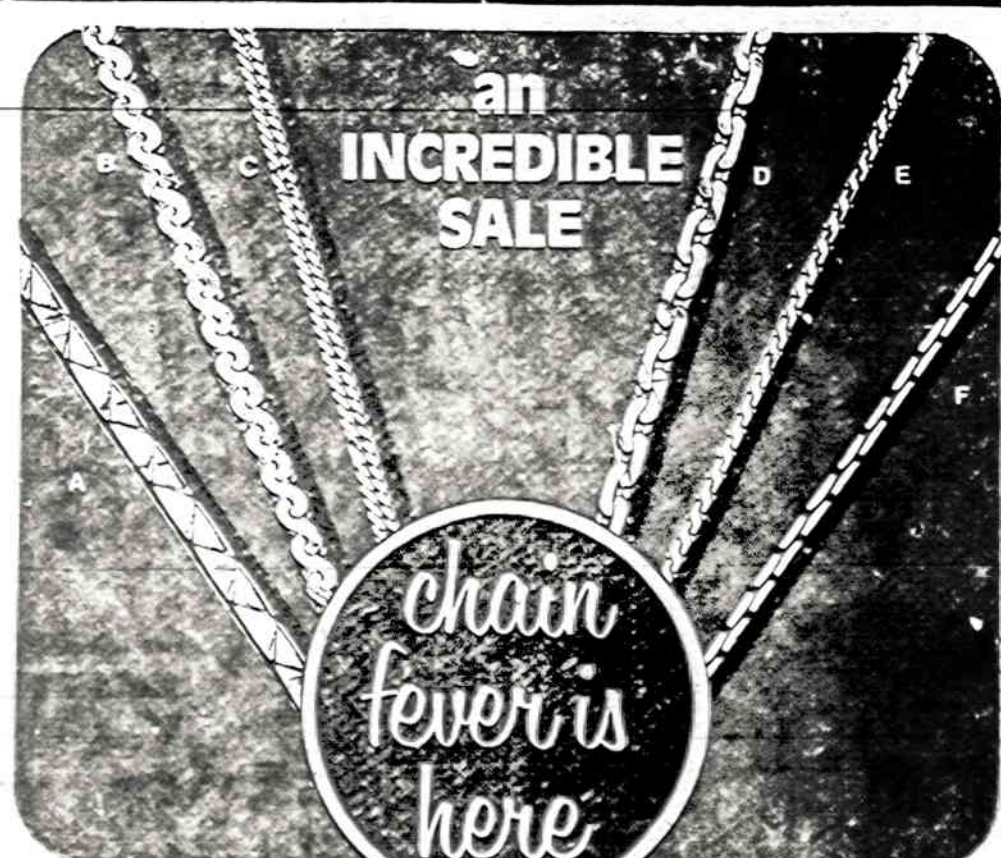
M. SIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450 Taip pat daromi vertimai, giminių išskvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapalis, Agent 3208 1/2 W. 95th St. Evergreen Park, Ill. 60642. — 424-8654 State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATU DRAUGIJA VALDEMARAS BYLAITIS ir VINCAS BRIZGYS
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Seštadieniais nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą. Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Seštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

— Horoscopes or Astrologia Tarot Card Readings. Saturday 11 to 5 no appointment necessary. ELINOR JAKSTO, 17 N. STATE St., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 or 925-8392. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

Everyone has chain fever and we've got the selection and prices to prove it. All styles...all widths and lengths...all great value and all

in 14k gold from Italy

40% off

14k Gold Charms — 30% off

14k Gold Earrings — 30% off

14k & 18k Religious Medals — 30% off

HAIL Beauty Supply, Inc.

3221 W. 63rd St. Open Daily 9:30 to 6:00. Mon. & Thurs. to 5:00. Fri. to 5:00 P.M.